

Fransız sefiri San Sebastien'i tehdit etti

Belgrat intibaları

Türk - Yugoslav dostluğu

Bu dostluğu daha kuvvetlendirmek için nasıl çalışmalıyız?

Türk gazetecileri Belgradda Yugoslav Başvekili ile birlikte

Belgrat, 9 Eylül (Başmuharri-mizden) — Gazeteci arkadaş-larla beraber Yugoslavyada başladığımız tetkik seyahatine ait intibalarımı her gün bir mektup halinde göndermeğe devam edeceğim. Fakat şu noktayı kaydetmeliyim ki burada gördüklerimizi ve duyduklarımızı tamamen kaydetmek mümkün değildi. Bu mektupları daha ziyade (Kurun) okuyucularını günlük müşahedeleri-mize mümkün olduğu kadar günü gü-nüne alâkadar etmek için yazıyorum. Asıl Yugoslavya hakkındaki umumi hükümlerimi seyahatten sonraya bırak-acağım. Bu suretle yoldan gönderdiğim seyahat intibalarında noksan, yahut müphem kalan noktalar o vakit ta-mamlanmış olacaktır.

Yugoslavya bizim için yalnız bir dost olmakla kalmıyor. Aynı zaman-da müttefikimiz olan bu memleketi yakından tanımak da Türkler için mil-li bir vazife oluyor. Onun için Stoya-dinoviç hükümetinin gösterdiği kolay-lıklardan istifade ederek Yugoslavya-yı bugünkü vaziyetile anlamağa, an-la-dıklarını da memleket efkârı umumi-yesine arz etmeğe çalışacağım. Tabiî-dir ki gazetecilerin başladıkları bu iş tamamlanmak için bütün memleket münevverlerinin uzun zaman fasılasız olarak aynı yol üzerinde elbirliğile ça-lışmaları icap edecektir.

Türkiye ile Yugoslavya arasında mevcut olan sıkı dostluk ve ittifak münasebeti sadece siyasi sahaya mün-hasır kalmamalıdır. Her ikisi de esa-sen ziraatçı olan dost ve müttefik

ASIM US

(Sonu: Sa. 3 Sü. 2)

Maraş sayılavı

Bay Mitat evvelki gece hastanede öldü.

Mitat Alam

Cenazesi bu sabah onda Haydarpaşa hastanesinden kal-dırılıp İstanbula geçirilecek. Sirkeci a-raba vapuru iskelesinden alınarak o-muzlarda taşınmak suretile Beyazıt ca-miine götürülecektir.

Burada namaz kıldıldıktan sonra E-dirnekapı şehitliğine gömülecektir.

Mitat Alam 1881 de İzmirde doğ-muştur. Mülkiyeden mezundur. Reji müdürü umumiliğinde bulunmuş ve ü-çüncü intihap devresinde meb'us se-çilmiştir. Bu değerli meb'usumuz arka-daşları arasında kendisini çok sevdirmiş bulunuyordu.

Acıklı ölümü karşısında ailesine ve Büyük Millet Meclisine en derin tazi-yetlerimizi sunarız.

"Gemiye emir verir, şehri topa tuttururum!,"

Madrid

Mütareke istiyor

Londra, 11 — Daily Telegraph ga-zetesine İspanyadan bildirildiğine gö-re Madrid hükümeti asilere müracaat ederek on beş günlük bir mütareke ya-pılmasını istemiştir.

FRANSIZ SEFİRİ HAKARETE UGRADI

Londra, 11 (A.A.) — Daily Expres gazetesinin San - Jan - de-Luzdaki muhabiri, yirmi kadar İngiliz, Ameri-kan ve Fransız gazetecisinin San Se-bastiene yapmış oldukları bir ziyaret esnasında canlarını kurtarmağa ne su-retle muvaffak olduklarını anlatmak-tadır. Fransız sefiri B. Herbette, ga-zetecilerin tahliyesine muvaffak olma-dan evvel limanda bulunan bir Fran-sız harp gemisiyle şehri bombardıman ettireceği tehdidinde bulunmuştur. E-sasen sefirin bu tehdidinden evvel ken-disine ve karısına karşı da fena mua-mele yapılmıştı.

Bu gazeteciler sefir tarafından Aleyon adındaki Fransız torpito muh-ribile San Sebastiene gitmeleri için me-zuniyet verilmişti. Gazeteciler, bu-roya geldikleri zaman komünist ve a-narşist komünizm aleyhine makaleler yazmakla ittiham ettikleri bir gazeteci-yi tevkif etmişlerdir.

Millsler, Fransız hava atasesi bin-başı Bilzarol'un protestolarına rağ-men bu gazeteciye serbest bırakmak-tan imtina etmişlerdir. Diğer gazete-ciler, bunun üzerine arkadaşları salı-verilmeden evvel hareket etmemeğe karar vermişlerdir.

Nihayet millsler, gazetecilerin ar-zusunu yapmağa muvafakat etmişler-dir. Mamafih gazeteciler, San Sebas-tien'i terketmeğe kalktıkları esnada bir takım teeavüz sahneleri görülmüş-tür. Gazetecilere refakat eden Fransız sefiri itilip kakılmış, bunun üzerine se-fir mütearrızlara hitaben:

(Sonu: Sa. 4 Sü. 1)

İngiltere

ilk defa bizimle hakiki iki taraflı "Kliring," anlaşması akdetti

(Yazısı 2 inci Sayfada)

Bugün

ilâvemizle beraber

KURUN

24

S. A. Y. I. F. A

içerdeki yazılar:

İnsanlara kan nasıl verilir? Ha-yaletler gözüken şato, Kan nedir? Avrupada 350 kan satıcısı, ve ay-rıca kadın, moda, sinema, çocuk ve bir çok güzel yazılar.

KURUN ilâvesi

Türkiyede çıkan bütün mecu-alara üstündür!

Heyetimiz Cenevre'ye gitti

Dışbakanımızın ehem-miyetli beyanatı

Dostlarımız Fransa ile Türkiye, nüfusu Türk olan İskenderun ve Antakya için mahallî müstakil bir idareyi elbette düşünmüşlerdir

Milletler Cemiyetine giden heyetimiz vapurda teşyicilerle birlikte.

Milletler Cemiyetinin konsey ve asamble toplantılarına iştirak etmek üzere Hariciye Vekilimiz Bay Tevfik Rüştü Arasın riyasetindeki heyetimiz dün Kirinale vapuru ile sabahleyin saat dokuzda hareket etmiştir. He-yet, önce Atınaya uğrıyacak. Atina-da Yunan hükümet erkânile temas-tan sonra Cenevreye gidecektir.

Heyette Milletler Cemiyeti top-lantısına Türkiye namına ilk kadın delege olarak iştirak edecek saylav-lardan Bayan Mihri Pektaş ve Ba-yan Esmâ Naiman da vtrdr. Dahi-liye Vekili Bay Şükrü Kaya ve Cu-mur Başkanlığı Genel Sekreteri Bay Hasan Rıza aynı heyete dahil olarak (Sonu Sa. 4 Sü. 5)

A. Sırrı Uzelli'yi göz yaşlarıyla gömdük

Değerli arkadaşımız metfenine bütün matbuatın hüznü ve teessürü ile sarılı olarak götürüldü

A. Sırrı Uzelli'nin tabutu karşısında matemimiz.

Gazetemizin yazı işleri müdürü A. Sırrı Uzelli'nin yüreğimizi sızlatan ölüm haberini dün bu sütunlarda bil-dirmiştik; genç yaşında ve ansızın gözlerini hayata kapıyan değerli mu-harririn on dört yıl emek verdiği mat-buat âleminde acı bir şekilde ayrılışı tahminimiz gibi bizimle beraber büt-tün matbuat arkadaşlarını pek müte-

essir etmiş ve arkadaşlarımız cenazesi dün hemen hemen İstanbul bütün Türk matbuatını temsil eden kalabalık bir kitlenin samimi teessürü içinde kaldırılmıştır.

Gazetemiz mensuplarından olan bir kısım yakın dostları evvelki gece ve dün sabah erkenden rahmetlinin Şeh-

(Sonu Sa. 4 Sü. 3)

Resimli müsabakamızda

Kazananlar

Hediyeler bugünden itibaren idarehanemizde veriliyor

Bir ay devam eden ve büyük bir alâka ile karşılanan hediyeî müs-a-bakamızda kazanan okuyucularımızın isimlerini üç gün sıra ile neşrettik. Bu hediyeleri bugünden itibaren ver meğe başlıyoruz. Okuyucularımız bir hafta müddetle her gün öğleden son ra Ankara caddesinde VAKIT Kütüp-hanesine müracaat ederek kazandıkları hediyeleri alabilirler.

Yeni müsabakamız yakında başlıyor

SON HABERLER

İngiltere ilk defa bizimle

Hakikî iki taraflı "Kliring,, anlaşması akdetti

Anlaşma memleketimiz için çok büyük faydalar arzettiğidir
Yakında sanayimizde mesai birliği şartlarını tetkik için bir İngiliz heyeti gelecek

Londra, 11 (A.A.) — Anadolu Ajansı'nın hususî muhabiri bildiriyor:

Türkiye ile İngiltere arasında 2 Eylülde imzalanan ticaret ve kliring anlaşması, Türkiye ile münasebette bulunan İngiliz ticaret mahafilinde memnuniyetle karşılanmıştır. Çünkü İngilterenin eski tarzda anlaşma politikasında ısrar etmekte olması ve Arjantin heyetinin bir seneyi müteviz bir zamandanberi Londrada bu mevzular üzerinde uğraşmakta bulunması, nihayet Yunanistan ve diğer bazı memleketlerle aylarca süren müzakeratın menfi akibeti son aylarda muhtelif şayialara meydan vermişti. Bilhassa müzakere safhalarının mahrem kalması hususunda iki tarafça takip edilen prensip bu endişeleri kuvvetlendirmekte idi.

İspanyadaki vaziyet, İtalya mevzuları bedellerinin eski İtalyan ticarî borçlarına mahsuben bloka için İngiltere hükümetince verilmiş ve tatbika başlanmış olan karar ve binnetice İtalyan ihracatının daralmış olması, Türkiye ile müzakere neticesinin meçhul bulunması, bilhassa üzüm, incir ve zeytin yağı piyasasında muhtelif spekülasyonlara meydan vermişti.

BÜYÜK HAYRET UYANDIRAN BİR NETİCE

"Beets Clering,, namı altında nesredilmiş ve Romanya, İspanya ve İtalyaya karşı tatbika başlanmış olan İngiliz kararnamesinin neveda Türkiye'deki 11 numaralı para kararnamesinin 22 inci maddesi hükmünün Türkiye'ye tatbik edileceği resmi haberlere atfen ileri sürülüyordu. Hazine sekreter permanent ve ticaret nezareti müsteşarlarından birinin riyaseti altındaki 12 kişilik İngiliz heyetinin muhtelif nezaretler mümessilleriyle her gün artan adedi, piyasada halline uğraşan meselelerin gittikçe çetinleştiği zehabını kuvvetlendirmişti.

Bu bakımlardan herkesin şu dakikada malûmu olan netice, yalnız memnuniyet değil aynı zamanda büyük hayret de uyandırmış bulunmaktadır.

Bu, İngilterenin ilk defa olarak aktettiği hakikî iki taraflı ilk kliring anlaşmasıdır. İngiltere ticaret nezareti ticaret muameleleri dairesi şeflerinden ve İngiliz heyeti azasından Mister King'in tabiri ile: Bu iki tarafın da iftihar etmesi lâzım gelen bir rekordür. Çok müşkil müzakerelerine bile yanaşmak mümkün-süz görülmüş meseleler, iki tarafın da memnuniyetini mucip şekillere bağlanmış bulunuyor. İki tarafın da aşağı yukarı fassızsız mesaisi sayesinde çok kısa bir zamanda neticeye varılmıştır. Tarafeyn heyetinin karşılıklı telkin ettiği hürmet, samimiyet ve itimat bu muvaffakiyetin âmillerinden başlıcası sayılabilir.

ANLAŞMANIN ANA HÜKÜMLERİ

Anlaşma, 18 maddelik bir metin ve bir protokolden tereküp ediyor: Kliring hesap ve muamelâtı itibarıyla yeni şekil, diğer her hangi kliring anlaşmamızın aynıdır. Yani:

1 — Umumi kliring tabi olarak Türkiye'ye ithal edilecek İngiliz mallarının bedeli mecburî olarak Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılacak, İngiltereye ithal edilecek Türk malları bedeli ise gene mecburî olarak İngilteredeki Clearing Ofis'e ödenecektir. Umumi kliring alım satımlarında tediyat tarih sırasile ve karşılıklı hesaba para bulunmak şartıdır.

2 — Eski anlaşmada hususî takas

hem mütekaddem müsaade şartına bağlı, hem dört beş maddeye münhasırdır. Yeni anlaşmada kuru üzüm, incir, fındık ve ceviz içi, ham kürk ve deri müstesna olmak üzere bütün Türk mallarına teşmil edilmiş ve bunlardan aşağıdaki mallar için mütekaddem müsaade istisnâ şartı kaldırılmıştır.

Tamamen veya kısmen yün veya ipek veya sunî ipek, her nevi halılar, gülyağ, ham ve işlenmiş sünger, nebatî boy maddeleri - cehri ve saire -, tıbbî nebat, çiçek, kök ve yapıklar, yaprak tütün, kıyılmış tütün, sigara, her nevi şarap ve likörler ve esanslar, afyon, taze meyva ve sebzeler, harub, ve palamut haricinde taneeli maddeler ve hülâsaları ve çam kabuğu, eliş dantelâ ve işlemeler, kuru sebzeler, meyva konserve, usare ve ezmeleri, sebze konserve ve usareleri, yumurta ve yumurta tozu, silt tozu, balık yağı, bal, melâslar, ham, işlenmiş mermer, oniksler, keten ve kenevir, deniz kaplumbağası kabukları, balık derisi, sunî inci imalinde kullanılan ve tatlı su balıklarımızdan çıkan balık pulları, kuru ve her nevi konserve balık, pamuk, pamuk küsbesi, üzümler, incir haricinde her nevi kuru meyvalar, fındık ve ceviz içi haricinde her nevi kabuklu meyvalar, çitire, zeytin ve zeytinyağı, hububat, balık yumurtası ve havyar.

3 — Devlet ve belediyeler mübayaatı, hudutsuz olarak hususî ve umumi kliring yolu ile yapılabilecek ve anlaşmada teklif edilmiş muayyen şerait ve ahval dahilinde muayyen nisbetlerde devlet mübayaatı tarih sırası haricinde de ödetilebilecek:

4 — İngiltere transiti ile gelecek kolonyal ve diğer reeksport mallar muayyen hadler dahilinde İngiliz kliringi yolu ile girebilecek.

5 — Hususî ve umumi kliring muamelâtının kâffesinde yüzde 70 ve 30 esasî yani Cumhuriyet Merkez bankası emrine yüzde 30 serbest döviz şartı vardır.

6 — Türkiye'de açılacak sergi ve panayırlara getirilecek İngiliz eşyası için: Yüzde 30 kaydı olmaksızın ve Türk rejimine nazaran kabili ithal olmak şartıyla yüzde yüz hususî takas imkânı vardır.

7 — İngiliz kliringi hesabına Cumhuriyet Merkez bankasında mevcut ve bir milyon isterlinge yakın bakiyenin hususî takas yolu ile tasfiyesi imkânı verilmiştir.

8 — Eski anlaşmaya bağlı listeler ve tarife tenzilatı, eski dört numaralı liste yukardaki iki sayılı fıkra veçhile tadil edilerek aynen muhafaza edilmiştir.

9 — İngiltere hem eski anlaşmada mevcut listelerden hem de Türkiye umumi ithal rejiminden istifade ediyor. Türkiye eski anlaşmada mevcut hukukunu muhafaza ediyor.

TÜRKİYE TEŞKİL EDİLECEK ŞİRKETLERE DAİR PROTOKOL

İmza ve teferrüata ait tali hususlar haricinde bilhassa Türkiye'de kurulacak çelik - demir fabrikaları dolayısıyla teşkil edilecek Türk, İngiliz şirketlere ait hükümler vardır. Bu şirketlerin muayyen satışları kliring satışları hükümleri haricinde kalmakta ve yalnız çelik - demir fabrikaları taksiti ve Türk, İngiliz şirketlere ait masraflar ödendikten sonra kalacak miktarın yüzde yirmisi, kliring anlaşması ve bakaya devam ettiği müddetçe yüzde otuzu serbest döviz, yüzde yetmiş mal hesabına olmak üzere kliring hesabına devredilecek ve geri kalan yüzde sekseninin yüzde otuzu yeniden serbest döviz hesabımıza alınarak, gerisi

devletçe İngiltereden yapılacak mübayaat ve İngiliz firmalarının Türkiye'de yapacakları taahhütlerin tesviyelerinde kullanılacaktır.

ANLAŞMANIN MEMLEKETİMİZ İÇİN ARZETTİĞİ FAYDALAR

Anlaşmanın ana hükümleri hemen hemen bunlardan ibarettir. Memleketimiz iktisadiyatı için bu vaziyetten kabili istihsal faydalar aşikârdır.

Bu anlaşma iki memleket arasındaki dostluğu en esaslı şekilde tersine hizmet edecek elemanlardan biri olmak vaziyetindedir. Bu vaziyete munzam İspanya vaziyeti ve İtalya ile İngiltere arasında devam eden ahdi vaziyet tüccarımıza İngiltere ile ticaretimizi önümüzdeki yıldan itibaren lâakal iki misline ve yakın bir atide lâakal beş misline çıkarmak ve bu mühim piyasayı yeniden kazanmak için emsalsiz bir imkân vermiş bulunmaktadır. Daima hatırdâ tutulması icap eden mühim nokta şudur:

İngiltere serbest ve rekabet mücadelesini en kuvvetli olan bir piyasadır. Bu piyasayı temelli ve rasyonel şekilde kazanmak istiyorsak İngiltere ile mübâdelâtımızda daima dünya fiyatlarını nazara almayı tüccarımız, vatani bir vazife saymalıdır. Bilmukabele İngilizler de fiyatlarını daima normal tutmalı ve bu vaziyet haricindeki hareketlerden tüccarımız, iktisat vekâletini icabında mahremâne haberdar etmelidir. Bilhassa yeni hususî takas yolu ehemmiyetle ve dikkatle tüccarımıza gidilmeye değer.

Macarlar, bu yıl ilk defa olarak, İspanya ve İtalyanın sevk imkânsızlığı karşısında İngiliz piyasalarını çeşitli taze meyvalar ve bilhassa karpuz, kavun ve elma ile doldurmuşlardır. Taze domates itibarıyla Bulgarlar aynı yoldan gidiyor.

Kısaca; Türkiye'de yetişen veya Türkiye'den kabili ihraç olan hiç bir madde yoktur ki bu piyasada vasi nisbetlerde alıcısı bulunmasın. Gayret tüccarımıza kalıyor. Bu anlaşmaya ve herhangi madde üzerinde alım satma ve alıcı ve satıcılarına ait malûmat için tüccarımızın müracaat edebileceği devlet dairesinin adresini de hatırdâ tutmaları lâzımdır: "Türkofis.

2 Weymouth Str.

London W. 1.

İRLANDA İLE DE BİR ANLAŞMA YAPILACAK

Londra, 11 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İngiltere ile ticaret anlaşması müzakeresine memur heyetimiz İrlandanın talebi üzerine bu memleketle de bir ticaret anlaşması tanzimine memur edilmiştir.

İrlanda müzakerelerinin bitiminden sonra heyet reisi Kurtoglu ve hariciye umum müdürlerinden Hulusi Fuat Toğay, aynı zamanda memur edildikleri Arjantin ve Brezilya anlaşmaları için bu iki memleket heyetile de temas edecek ve diğer müşavir azalar hemen döneceklerdir.

YAKINDA MEMLEKETİMİZE BİR İNGİLİZ HEYETİ GELECEK

Londra, 11 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İngiliz sanayi ve finans âlemine mensup bir heyet Türkiye'de sanayi planı tatbikatında teşriki mesai şartlarını mahallen tetkik etmek ve alâkadar Türk daireleriyle temasa gelmek üzere yakında Ankara'ya gidecektir.

Karabükte kurulacak demir ve çelik fabrikaları finansman işi hakkında İngiltere kredi dairesile Brassert şirketi arasındaki kat'î mukavele Londrada imza edilmiştir.

Türkiye'de ve İngilterede teşkil edilecek şirketlere ait esasları havi tâli mukavele de yakında Londrada imza edilecektir.

Küçük anlaşma ve Balkan dostluğu

Hariciye Vekilimizin Atina seyahati büyük bir sevinç uyandırdı

Almanya

Bolşevizme ve Yahudilere hücum ediyor

Nüremberg, 11 (A.A.) — B. Rosenberg ile B. Goebbels, dün akşam nazi kongresinde birer nutuk söyleyerek şiddetle bolşevizme ve yahudilere hücum etmişlerdir.

Doktor Göbels bu nutkunda şu sözleri söylemiştir:

"Bolşeviklik ile yahudilik ikiz sayılacak derecede birbirine bağlıdır. Bunların işi gücü radikalizm, anarşizm ve bolşevizmi yaymaktır. Bolşeviklik ayak takımının tahakkümü demektir. Yahudiler bu vasıta ile bütün insanlığa muşallat olmaktadır. Almanya bu tehlikeyi bertaraf etmiş olduğu gibi, tehlikenin insanlığa muşallat olmasına da karşı koymaktadır."

HITLERİN DÜNKÜ NUTKU

Berlin, 11 — B. Hitler, bugün, Nüremberg kongresinde harici siyaset meseleleri müzakere edilirken gene Bolşeviklik ve komünistlik aleyhinde bir nutuk söylemiştir. Führer bu nutkunda Alman harici siyasetinin Bolşevik tehlikesinin önüne geçmek için nasıl çalıştığını anlatmıştır.

Akşam, kongrede bulunan ecnebi heyetlerin başkanları şerefine B. Hess tarafından bir kabul resmi tertip olunmuştur.

Mussoliniye karşı

Bir suikast mı hazırlandı?

Paris, 11 — Romadan Londra gazetelerine bildirildiğine göre, merkezi Roma bulunan ve başka şehirlerde de şubeleri olan geniş bir komünist şebekesi meydana çıkarılmıştır ve mensupları tevkif olunmuştur. Şebekenin Mussoliniyi devirmek için hazırlıklarda bulunduğu anlaşılmıştır.

Şebekeyi idare edenler arasında İtalyan faşist partisinin ileri gelen bazı azalarından başka, bir çok amele bulunmaktadır.

HABER TEKZİP OLUNUYOR

Londra, 11 (A.A.) — İtalyan sefaret, Romada B. Mussolini ile bir çok yüksek faşist erkânı aleyhine hazırlanmış bir komünist komplosu keşfedilmiş olduğu haberini kat'î surette tekzip etmiştir.

Yeşil Bursa

Dün kurtuluş bayramını kutladı

Bursa, 11 (Hususî) — Yeşil yurdumuz bugün kurtuluşunun on dördüncü yılını kutladı. Bu mes'ut gün büyük bir törenle bayramlandı. Askerî kıtalarla, spor teşkilâtının, atlı köylülerin, Halkevlerinin zafer sembolü, kağıt ve cephane taşıyan kadınları, kurum temsilcileri, halk ve fabrikalar amelelerinin bitmez tükenmez alkışları içinde geçit resmi yapıldı. Gece de büyük bir fenerlayı tertip olundu.

Kral Edvard Avusturya Beşvekilile görüştü

Viyana, 11 (A.A.) — Başvekil Bay Schuschnigg, bu sabah İngiliz sefaret hanesinde kral sekizinci Edvard tarafından kabul edilmiştir. Müdâkat takriben bir saat sürmüştür.

Dahiliye Vekilinin tel yazılarına cevaplar

İstanbul, 11 (A.A.) — Kurtuluş yıldönümü bayramını büyük törenle kutlayan Tire, Kula, Bayındır, Balıkesir, Nazilli, Alaşehir, Söke, Aydın, Turgutlu, Akhisar, İnegöl ilçelerinin bu heyecanına tercüman olan ve büyük seflerine ve partilerine bu duygu ile minnet ve şükranlar sunan telyazıları-

Bükreş, 11 (A.A.) — BB. Stoyadi - novic ve Antonesko, Küçük Anlaşma daimi konseyinin toplantısına iştirak etmek üzere Bratislav'a hareket etmişlerdir.

SON KONUŞMALAR

Bükreş, 11 (A.A.) — BB. Stoyadi - novic, Tataresko ve Antonesko arasındaki konuşmalara dün de devam olunmuştur. Bu konuşmalar esnasında, üç devlet adamı, iki memleketi, küçük antantı ve Balkan antantını alâkadar eden beynelmîl siyaset meselelerini tetkik etmişlerdir.

EN KUVVETLİ DOSTLUK

Atina, 11 — Türkiye hariciye vekili B. Tefvik Rüşti Arasın Yunanistan'dan geçmesi çok büyük sevinçle karşılanmıştır. Atineyke Nea gazetesi bir makalesinde şöyle diyor:

Eğer dostluklar zamanla ölçülürse, Türk — Yunan dostluğu muhakkak surette dostlukların en sağlamlarından biridir.

Proya gazetesi de şunları yazmak tadır:

Yarın B. Tefvik Rüşti Arasın Atina'da B. Metaksasla mülakatı ve Bükreş nutukları, barış, nizam ve Milletler Cemiyeti gerçevesi içinde kolektif emniyet için olan mücadelede hakikî bir teşriki mesai teşkil etmektedir.

DONANMAMIZIN SEYAHATI

Atina, 11 (A.A.) — Gazeteler, Türk donanmasının teşrinisanide Yunan sularını ziyaretinden dolayı sevinç göstermekte ve bu ziyaretin iki memleketi bağlayan samimiliği takviye için mes'ut bir vesile teşkil edeceğini kaydetmektedirler.

Kısa Harici Haberler

* Almandaki işsizler ağustos sonundaki bir istatistiğe göre, 1.098.000 dir.

* Fransız komünist partisi genel sekreteri Toretz dün tayyare ile Varşovaya gitmiştir.

* Avusturya dış bakanlığı genel sekreteri doktor Guido Smit'in ayın 14 ünde Romaya giderek iki gün kalacağı bildirilmektedir.

* Akdeniz Komitesi dün Pariste B. Blum'un başkanlığında toplanmıştır. Toplantıda Fas, Tunus ve Cezayir valileri ile dış bakanlığı müsteşarı, müstemleke bakanı ve bir çok yüksek memurlar hazır bulunmuşlardır.

* Fransa tecim bakanı B. Baştid Varşovaya gitmiştir. Varşovadan sonra, Alman hükümetinin daveti üzerine Berlin'e gidecektir.

* İngiliz hariciye nazırlığında salı günü Norveç, İsveç ve Finlandiya ile iki taraflı deniz müzakereleri başlayacaktır.

Cenevrede

Habeşistan katıyor, İtalya çekiyor

Cenevre, 11 (A.A.) — Alman ajansının istihbarına göre, Milletler Cemiyeti genel sekreteri E. Avenol genel sekreterliğe, Habeşistan meselesi hakkında İtalyan hükümeti ile anlaşamadığını bildirmiştir. İtalya Habeşistan'daki emrivakiin her ne pahasına olursa olsun kabulünü istemektedir. Milletler Cemiyetinin fikrine göre Habeşistan Milletler Cemiyeti âzası olarak kalacaktır. Buna binaen İtalyanın ne konseye ne de asambleye iştirak etmeyeceği zannedilmektedir.

Fransada ve İngilterede grev

Marsilya, 11 (A.A.) — Madeni sanayi amelesi grevine iştirak edenlerin miktarı, dün takriben on altı bindi. Grev devam etmektedir. Gecenin ve gündüzün büyük bir kısmında fabrikalar işgal altında kalmıştır.

Londra, 11 — Glascon civarında beş bin işçi bugün 24 saatlik bir grev yapmaya karar vermişlerdir.

na Dahiliye vekili ve Parti genel sekreteri Sükrü Kaya teşekkür ve tebrik cevapları vermiştir.

Ankara - Bükreş

11

Yazan: Sadri ERTEM

Paris hasreti

Kraliçe Mari'nin dört nala geçtiği ve üzerinde kışın kızak safaları yapılan cadde

ZAFER TAKI VE FRANSIZ HAYRANLIĞI

Falea Viktoryayı şimale doğru pztan cadde, Rus generali Kisseleff'in adını taşıyan şosedir.

Sosenin iki tarafında ıhlamur ağaçları uzanıp gider. Caddenin ip-tidasi müzelerle çevrilmiştir. Sosenin hinterlandı ormandır. Fakat bugün ormanın yerini yavaş yavaş sieman arme villalar kaplamaktadır.

Şoseyi son zamanlarda betonlaştıran zafer takı çevreler. Bu Paris taklidi Fransızları pek memnun etmiyor. Fakat Romen için bunu bir hasretin ifadesi olarak kabul etmelidir. Çünkü Romen kendini Tra-yan tarafından Tuna boyuna bırakılmış bir Lejyonun çocukları tanıyor. İçinde acı bir Lâtin nostalijisi var. Boyarların bin sene köy hayatında yaşadıkten sonra 18 inci asırdan itibaren Parisi keşfettiklerini a-çıkça söylerler. Her Romenin içinde bir Paris hasreti yatar.

Daha on altıncı asırda Eflâk prensi Konstanten kendisine Fransız üslubu bir saray yaptırmıştı. Gene bu zamanlarda Buğdanda prenslik eden Kandemir başına Fransız tarzı bir peruka takar, üstüne sarık sa-rar ve Fransız asilzadelerinin elbi-selerinin aynını giyerdi. Yalnız be-line bir Türk şalı bağlardı.

Hattâ Eflâk istiklâlinin Paris hasretile yanan Romenlerin Parisle Bükreş arasında mekik dokumadan doğduğunu söyleyenler vardır. Çar-lar Romenleri nasyonalist havaya a-lıştırdıktan sonra Eflâkılar istiklâl ümidini ancak Fransızlardan bekle-meğe başladılar. Altmış günlük kara yolunu teperek Edgar Kineyi ve du-baların kahramanı Sen Mark dö Ji-rardeni görmeğe koşmaları hep bu acıip harsetin ifadesi idi.

1848 ihtilâlinin Romen prenslikle-rindeki akisleri muvaffak olmıyan bir sürü ihtilâlcinin Parise toplan-masına sebep oldu. Pariste Bratiya-no, ve Rozeni kardeşler anarşist Fro-yotkin, Filolog Miskiyeviçin etrafın-da toplanırlar, sandıkları üstüne o-tururlar, bardaklarla Rus usulü çay içerlerdi. Bu mülteciler: Tuna boyu bir Fransız Tunası olmalıdır. Bu Tuna Fransız Kanadasına ne ka-dar benzer, derlerdi.

Hâlâ Bükreş çarşısında en mute-na dükkânların isimleri Fransız ad-larını taşır. Yerli malı Romen eşya-sının üstünde bile Fransız markaları-nı görürsünüz. Bunun sebebini an-cak Romen daüssılası izah eder. Zafer takı da bunun kütteleşmiş, millete mal olmuş bir ifadesidir.

Sinamaya, Transilvanyaya giden güzel yol buradan geçer. Kiselef caddesinde şose ilerledikçe evler kü-çülür, hacimleri ufalır.

Git gide kırların şehirle hudut-laştığını anlırsınız. Nihayet ütsü samaa ile örtülü evlerle karşılaşır-sınız. Bazen bu caddenin Kraliçe Ma-rinin dört nala geçtiği görülür.

Bir Romen, caddeyi açan general-den bahsederken şunları söylüyordu:

— Kisselef bize bu geniş caddeyi kazandı. Fakat onun asıl hizme-ti Boyarlara karşı duyduğu kinedir. Bu general, Profesör Yorga duyma-sın, Boyarlar için "dünyadaki sakal-lıların en düzenbazı", derdi.

Kisselef caddesi kışın daha güzel olur.

Kar yağdı mı kırmızı boyunlu ve uzun filelerle örtülü atlar kadife el-biseli arabacıların idaresinde meyda-na çıkar ve kızak safaları başlar.

MÜZELERDE DOLAŞIRKEN

Genç ve modern burjuva kültürü-ne intibak etmiş bir memleket için

her türlü müzenin hararetle çalışma-sı tabiidir. Bu çalışmaların şüphe-siz müsbet neticeleri de elde ediyor Romen milliyeti biraz da bu müzele-re bağlı bir hadisedir. Nasyonalizm kuvvetini müzelerin izbelerinde giz-lenen acıip bir rutubet kokusundan alıyor.

Müzeler ciddi surette bir çok ilim adamlarını meşgul ediyor ve millî Romen ilmi müzeler ve laboratuvar-lardan doğuyor. Müzelere Trayanın köprülerinden ikinci Karolun bindiği tayyareye kadar bütün millî mukad-desata ve bunlara mütemazır geçmiş hayatın izlerini tesbit eden eserlere tesadüf edersiniz.

Münasebetlerimiz bakımından Ro-men — Türk karşılaşması bir hayli fazladır. Bu, bilhassa güzel bir parkın kenarında yerleşmiş olan askeri müzede daha bariz bir surette göze batıyor.

Askeri müzeyi büyük üniformalı merasim kılıcının altında bir de meç taşıyan bir zabıtın delâletile dolaş-tım. Rehberim bir hayli izahat verdi.

1864 den sonraki hayatın askeri müzeyi ehemmiyetli bir surette işgal eden safhası, Plevnedir. Plevnenin genç bir milletin hayatında destân halini alması, yeni bir tarih kur-mak isteyen sosyeteler hesabına tabii bulurum. Nitekim Bükreşteki ka-vuklu mezarları ve büyük harpte ö-lerek Bükreşte bir hendeğin içinde birleşmiş adsız neferleri, mermer taşlar arkasında bir Anadolu nostal-jisi halinde titriyen hayaletleri kaybolmuş, harcanmış ümitler diye hatırlıyorum. Bu yabancı hava, bu yabancı sularda toprağa düşen in-sanları, ne otuz sene evvelki meş-rutiyet insanlarının, ne de elli sene evvelki Tanzimatçıların hisisle an-mıyorum.

Tanzimat paşası, Tanzimat mü-nevveri bu topraktan bahsederken kendi evinden, kendi mülkünden bahseder gibi bahsederdi.

Bükreş onun için kaybedilmiş bir ülke idi.

Meşrutiyet münevverinin ruhu, imparatorluğun hulyası içinde Res-neden doğru, gene bu hulyanın ar-dında Sarıkamışta can verdi. Mil-leter halitası bir imparatorluk kur-mak, hafif silâhlarla müdafaa edi-len korkunç bir emperyalizmdi.

Şimdi diyoruz ki: Herkes kendi toprağında...

(Devam edecek)

Belgrat intibaları

(Ustyani 1 incide)

memleketler arasında ekonomik münasebetleri de kuvvetlendirmek lâzımdır. Bu türlü münasebetlerin kuvvetlenmesi mutlaka iki memleketin bir-birlerinden fazla mal almaları demek değildir. Halk seciyesi bakımından ol-duğu kadar ekonomik karakter itibari-le de birbirlerine benziyen bu iki memleket istihsal şartlarını ıslah et-mek, dış pazarlarda birbirlerine karşı zararlı rakip vaziyetinde bulunmamak için elbirliği ederlerse gene karşılıklı olarak faydalanmış olurlar. Fakat bu neticeye varmak için de gene Türkiye ile Yugoslavyanın birbirlerini iyi ta-nımları en başta gelen bir şarttır.

Yeni Türkiye, Belgrat elçimiz Bay Haydar'ın şahsiyetile Yugoslavyada pek iyi temsil edilmiştir. Sayın elçi-mizin dirayetli faaliyeti bu hususta çok değerli bir âmil olacaktır. Stoyadino-viç hükümetile arkadaşlarımızın her su-retle gösterdikleri kolaylıklar da bu yolda sarfedilen emeklerin semeresini artıracaktır. Diğer taraftan Yugos-lavyalıları karşı yeni Türkiye'nin va-

ŞEHİRDE

Bu seferki tayyare piyangosu ikra-miyelerini kimler kazandı?

Polis Haberleri

Azılı bir kadın

Kocasının başına takunye vurarak yaraladı

Fenerde İsmail ağa sokağında otu-ran Halit ile karısı Fatma kavga et-mişlerdir. Fatma daha baskın çıkmış, ayağındaki takunyayı kocar am başı-na ve yüzüne vurarak yaralamıştır. Azılı kadın yakalanmıştır.

Sellerin sürüklediği ceset

Kasımpaşayı basan sellerin sürük-le-diği âma dilenci Gülsümün kızı Zeh-ranın cesedi dün sabah Haliçte 2 nu-maralı havuzda çıkmıştır.

Zehranın cesedi belediye doktoru tarafından muayene edildikten sonra gömülmesine izin verilmiştir.

YEDİ KUMARCI YAKALANDI— Uzuncarşıda İbrahim paşa sokağında Çamakçılar bekçisi Halilin işlettiği kahvenin üzerinde Haydar, Rıza, Mev-lût, Talât, Mehmet, Tahir, Ali ismin-de yedi kişi zar atmak suretile kumar oynarlarken yakalanmışlardır.

UYURKEN — Çadırıcılarda Sar-nıçlı handa oturan Hasan üniversite bahçesinde uyurken sabikalılardan Ba-loncü Hakkı cebini karıştırmış, para çalarken yakalanmıştır. Hakkının ü-zeri aranmca yirmi gram esrar bulun-muştur.

MAKİNİYE KAPTIRMIS — Ciba-lide Karakol karşısında oturan İnebo-lulu Mehmet kereste keserken sağ e-lini makineye kaptırmış, parmakları kesilmiştir. Mehmet Cerrahpaşa has-tahanesine kaldırılmıştır.

Yaralı Fransız hastahanesine kal-dirılmıştır.

MAKİNİYE KAPTIRMIS — Ciba-lide Karakol karşısında oturan İnebo-lulu Mehmet kereste keserken sağ e-lini makineye kaptırmış, parmakları kesilmiştir. Mehmet Cerrahpaşa has-tahanesine kaldırılmıştır.

DENİZE DÜŞTÜ — Haydarpaşa-dan köprüye gelen Heybeliada vapuru dün sabah iskeleye yanaşırken yolcu-lardan Bay Sabri herkesten evvel çık-mak istemiş, ayağı kayarak denize düşmüştür.

Bay Sabri çımacılar tarafından kurtarılmıştır.

ANSIZIN ÖLDÜ — Karagümrük-te Hacı Recep sokağında oturan Hay-riye dün on dokuzuncu ilk mektep bah-çesinden geçerken ansızın düşüp öl-müştür.

Hayriyenin cesedi morga kaldırıl-mıştır.

BALIK AZ ÇIKIYOR

Balıkçılar, içinde bulunduğumuz mevsimde gayet az balık çıktığını söy-lemektedirler. Bununla beraber pala-mut akımının yakında başlaması bek-leniyor. Bu takdirde önümüzdeki haf-talar içinde balığın bol olması muhte-meldir.

ziyeti de aynı olduğundan bu müsait zemin üzerinde çalışmak ve işlemek her iki memleket için mühim bir vazife-dir.

Yugoslavya Başvekili Stoyadinoviç dün gazeteci arkadaşları toplu olarak kabul etti. Bu zeki, sevimli devlet a-damının ve iki gündenberi yakından temas etmek fırsatını bulduğumuz Yu-goslavyalı dostlarımızın gösterdikleri ruhi temayül Türk efkârı umumiyesi-ni hakikaten mütehasşis edecek mahi-yettedir.

Bu satırları sabahleyin saat yedi buçukta yola hazırlanmış bir vaziyet-te yazıyorum. Hemen şimdi Belgrat-tan Zagreb'e hareket edeceğiz.

ASIM US

Tayyare piyangosunun beşinci ke-şidesinin çekilmesine dün başlanmıştır.

Bu keşidenin büyük ikramiyesi o-lan 35.000 lira 20803 numaraya çıkmıştır. Sonları (03) le nihayetlenen biletler ikişer lira amorti alacaklardır.

Büyük ikramiye kazananlar he-nüz belli olmamıştır. Bu biletin bir parçasını matbaacı Bay Turgut Emi-nönünde Altın gışeden dördüncü keşi-deye kadar almış, sonra bırakmış, ba-yi de beşinci keşideye bileti 125 kuru-şa bir defaya mahsus olmak üzere bi-risine satmıştır. Bileti son defa alanın kim olduğu anlaşılamamıştır.

12.000 lira 29922 numaraya çıkmış-tır. Bu biletin bir parçası Aksaray postahanesinde memur Bayan Neba-hat ile dört müvezzî arkadaşındadır. Beş kişi 1200 lira almışlardır.

Keşideye bu sabah dokuzda devam edilecektir. Dün kazanan numaraların sıraya konulmuş listesi dördüncü sa-yıfamızdadır.

MIMARLARIN FAYDALI BİR TESEBBÜSÜ

Bir kaç gündenberi Galatada Ün-yon hanında yeni bir daireye taşınmış bulunan mimarlar birliği çalışmalarını halk için daha faydalı bir şekle ge-tirmeğe karar vermiştir. Son defa yapılan bir toplantıda bu şekil uzun uzun konuşulmuş ve nihayet birlik merkezinde bir istişare bürosu ihdas edilmiştir.

Bu büro pazartesi, çarşamba ve cu-ma günleri öğleden sonra baş vura-cakların soracakları suallere nöbetçi mimar vasıtasile cevap verecek ve herhangi bir yapı etrafında izahatta bulunacaktır.

OTELLER İÇİN TALİMAT. NAME

İstanbuldaki otellerin tabi olacak-ları şartları gösterecek talimatname-nin belediye daimi encümenince hazırlığı bitmiştir.

Şehir meclisinin teşrinisani toplan-tısında görüşüldükten sonra talimat name kat'î şeklini alacaktır.

KASIMPAŞALILARIN BİR ŞİKAYETİ

Kasımpaşada oturan halk belediye-ye baş yurmuş Perapalas otelinin yan-ından Kasımpaşaya inen yolla diğer bir çok sokakların selderden harap ol-duğunu, semtin işlek yerlerinde bile lambasız sokak bulunduğunu, bu şikâyetlerinin ehemmiyetle göz önüne alınmasını istemişlerdir.

Bir atlet

1940 Tokyo Olimpiyadına gayer için..

Şimdiden yola çıktı

Olimpiyat müs-a-bakalarında kazan-mış Ronald Bas isim-li 27 yaşındaki Al-man atletli 1940 da Tokyoda yapılacak olimpiyat müsaba-kalarına iştirak için Türkiyeden geçmek üzere şimdiden yaya olarak yola çıkmış-tır.

Alman atletin başlıca yolu Çekos-lovakya, Türkiye, İ-ran, Çin olacaktır ve böylece Japonyaya varacaktır.

Tramvay Şirketi

Az araba ısıtıldığı için yeniden şikâyet edildi

Tramvay şirketinin son günlerde gene az araba ısıtıldığı belediyeye ya-pılan şikâyetlerden anlaşılmıştır. Be-lediye şirketler komiserliği depoları gözden geçirmiş, bir rapor hazırlıya-rak belediye reisine vermiştir.

Tramvay şirketinin yeni yapacağı sonbahar tarifesinde halkın şikâyetle-rine meydan vermeyecek derecede tramvay işletmesi temin edilecektir.

Ayasofya

15,000 Lira sarfile tamir ediliyor

Ayasofyanın son fırtınalardan son-ra harap bir halde bulunan şimal cep-hesile minare külahlarının tamirine başlanmıştır. Bu işler için on beş bin lira serfedilecektir. Diğer taraftan ca-miin tamiri yapılırken bilhassa aslı kıymetini muhafaza etmesine dikkat edilecek ve bunun için de Abdülhamit zamanında yapılan kaba ve camiın za-rıflığını bozan sıvalar kaldırılarak Bi-zans üslubunda sıva yapılacaktır. Bu arada avluda bulunan ve Üçüncü Meh-metle Üçüncü Selime ait türbeler de tamir edilecektir.

YENİ BİR İŞARET YERİ

Eminönü ile İstanbul tarafının muhtelif semtleri arasında işliyen tramvayların manevra yaptıkları Bah çekapısındaki üç yol ağzında arasında vukua gelen kazaların önünü almak maksadile bir işaret memuru yeri ya-pılmasına karar verilmiştir. İşaret ye-ri yakında hazırlanacaktır.

MALÜLLERE GÜZEL BİR YARDIM

Üsküdar tramvay şirketi çok ye-rinde bir karar vermiştir. Bu karara göre, vatan için herhangi bir uzviyet kaybeden vatandaşlar nakil vasıtala-rına Üsküdar şirketinin bütün hatla-rında parasız bineceklerdir. Bu vatan-daşlara şirket tarafından birinci mevki meccanı birer paso verilmiştir.

BİR TELİF HAKKI DAVASI

Bursada bulunan şair Ziya Vehpi ile bestekâr Salâhattin ve Kolombiya şirketi arasındaki telif hakkı davası-na dün asliye üçüncü ceza mahkeme-sinde bakılmış, mahkeme hazır bulun-mıyan suçlu Salâhattinin celbine ve işin tetkiki için de ehliuvuk tayinine lüzum göstererek muhakemeyi 19 teş-rin 936 gününe bırakmıştır.

BİR ARKEOLOJİ ENSTITÜSÜ KURULACAK

Roma ve Atinada olduğu gibi İs-tanbulda da beynelmîl bir kültür ku-rumu olabilecek bir "Arkeolojik enstitü", kurulacağı söylenmektedir.

Haber alındığına göre, İngiliz ilim müesseselerinin tesbit ettiği bu iş için İngilterede 50 bin lira toplanmıştır.

Bu enstitünün her milletten tale-besi bulunabilir, memlekette Arkeolo-jik tetkikat yaptıkları gibi tarih o-kurlar.

ADLİYE ERKANI BURADA TOPLANIYOR

Şehrimizde bulunan Adliye vekili Şükrü Saraç, Adliye müstegarmı, zat ve ceza işleri müdürlerini İstanbula davet etmiştir.

Söylendiğine göre şehrimizde bir yüksek adli komisyon toplanacak ve bizzat adliye vekilinin başkanlık edeceği bu komisyonda adli kanun proje-leri üzerinde tetkikler yapılacaktır.

Adliyede yeni hazırlanan terfi, ta-yin listesi dün sabah Vekilin tasvibi-ne arz edilmiştir.

Türk Maarif Cemiyeti defterleri niçin pahalı?

Beş kuruş gümrük için zam, on kuruş da müteahhit için!

Dünkü nüshamızda bir doktorumuzun, "Türk Maarif Cemiyeti, defterleri işini yapan müteahhidin bu defterlerin satışında gösterdiği müşkülattan bahsetmiş ve tüccarın da söylediklerini yazarak fiatlara bu sene yapılan zam meselesi etrafında yapacağımız tetkikatı ayrıca bildireceğimizi ilâve eylemiştik.

Geçen sene düzinesi 42 kuruşa satılan 24 yapraklı defterlerin fiatı bu sene 54 kuruştur. Bu rakamlar düzinede on iki kuruşluk bir fiat farkı olduğunu göstermektedir Türk Maarif Cemiyeti defter işini yapan müteahhit bu fiat zammına gümrük resminin fazlaşmasını sebep göstermiştir.

Gümrüklerde tetkikat yaptık ve öğrendik ki 18 temmuz 936 tarihinden itibaren bu gibi kâğıtların kilosuna 4 kuruş 75 para zam yapılmıştır. Müteahhidin bir defterini çektiğimiz, kapak hariç 64 — 65 gram geldi. bu vaziyete nazaran bir kilo kâğıddan 15 defter çıkıyor demektir. Her defter için bir kuruş fiat farkı alındığına göre, gümrük resmi olarak verilen 4,75 parayı yuvarlak bir hesaba kalbedersek arada devletin gümrük resmi olarak aldığı fazla beş kuruşa karşı iki beş kuruş da ticaret hanenin zam yapmış olduğu görülür ki bu da yüzde 200 demektir!

Piyasada mevcut defterleri tetkik ettik. Türk Maarif Cemiyeti defterlerinden gördüklerimizin kâğıdı diğerlerine faiktir. Bir defa bu kâğıtlar üzerine yazılan ayzılar arkaya aksetmemekte ve talebe her iki tarafını da kullanmaktadır. Diğer defterlerde bu nefaset yoktur ve arka tarafa yazılan yazıları okumak için defterleri kullananların gözleri fazla yorulmaktadır.

Şunu da ilâve edelim, ki piyasada mevcut diğer defterlerin hepsi aynı halde değildir. İçlerinde çok temiz kâğıtları, iyileri ve ucuzları da vardır.

Defterlerin piyasada bulunmaması sebepleri hakkında yaptığımız tetkikatta da bayin esnafa bir kaç düzine de olsa defter vermek istemediğini ve bunları mektepler nezdinde teşebbüste bulunarak kooperatifler marifetle satırmak cihetini tercih eylediğini öğrendik.

Diğer cihetten bu husustaki mütaale ve malumatlarına müracaat etmemiz üzere Türk Maarif Cemiyetinin bu işle alakadar memurunu aradık

San Sebastieni tehdit

(Ustyam 1 incide)

"Ben Fransayı temsil ediyorum, eğer bana hakaret edecek olursanız üzerinize ateş etmesi için gemime emir vereceğim..", demiştir.

Münakaşa esnasında Madam Herbet'e de şiddetle vurulmuştur.

Gazetecilerin hareketi hakkında tafsilât yoktur. Ortada dolaşan sayıya göre Alcyon torpido muhribi bunları hamil olmadığı halde San-Jan-de Luz'a dönmüştür.

SAN SEBASTIEN TESLİM OLMAK İSTİYOR

Seville, 11 (A.A.) — San Sebastien nasyonalist kuvvetleri tarafından ihata edilmiştir. Müdafiler arasında ciddi ihtilâflar çıkmıştır. Bunlardan bir takımı, taarruz vuku bulmadan evvel şehri teslim etmek, diğer bir takımı da mukavemette bulunmak istemektedirler. Herhalde gösterilecek mukavemet, ciddi olmayacaktır.

DEMOSTEN

Dün ve Zarrın tercüme külliyatındandır
Fiyatı 35 kuruştur

A. Sırrı Uzelliği gözyaşlarıyla gömdük

(Ust yam 1 incide)

zadebaşındaki evine giderek son hizmetinde bulunmağa çalışırken daha sabahın Cerrahpaşa hastahanesinde de bir çok kimseler, teessür içinde, toplanmağa başlamışlardı. Öğleye doğru İstanbul Türk matbuatının hemen hemen her sahasına mensup başmuharrir, yazı işleri müdürü, muharrir, romancı, fıkraçı, musahhih, mürettip, klişeci, matbaacı, kitapçı bir çok güzide ve kadirşinas arkadaş, Sırrı Uzelli'nin tabutu akrasında el bağladılar.

Sırrı Uzelli, spor yazılarındaki dü-

rüstlüğü, bitarafılığı, iyi görüşü ile spor âleminde de bir çok dostlar kazanmıştı; bu arada Güreş federasyonu reisi Ahmet Fetgeri ile deniz federasyonu genel sekreteri Rıza Sueri'nin de temiz bir duygu ile kalkıp gelmiş oldukları görülüyordu.

Matbuat hayatında olduğu kadar iki üç yıldır girmiş bulunduğu muallimlik hayatında da kendisini sevdirmiş olan Sırrı Uzelli'nin Sen Jandark Fransız mektebindeki talebesinden bir grup, mektebin Fransız müfettişile beraber gelmişlerdi.

Cenaze hastahanedan ayrıldıktan

sonra tabut Kocamustafapaşadaki Sünbülendi camiine kadar eller üstünde götürüldü; İstanbul Basın kurumu, Sen Jandark mektebi talebeleri, HABER gazetesi, VAKIT müessesesi ve gazetemiz adlarına gönderilmiş çelenkler tabutun önünden götürülüyordu. Felâketinin ağırlığı altında yıkılmış olan baba, bütün ümidini alıp götüren tabutun peşini bırakmıyordu.

Camide cuma namazından sonra cenaze namazı kılındı; tabut cenaze otomobiliyle konuldu, bir kaç otobüs ve otomobil dolduran yaşlı dostlar cenaze otomobili Silivrikapı mezarlığına kadar takip ettiler; aziz ölü derin bir hüznün ve teessür içinde toprağa verildi. Yaşlı gözler ve yaralı kalple döndük.

Kurun ailesinin teşekkürü

Arkadaşımız merhum Sırrı Uzelli'nin büyük kaybı dolayısıyla gerek gazetemize telefon ederek gerekse telegrafla taziyetlerini bildiren bütün tanıdıklara ve Cumhuriyet, Açık Söz, Tan, Akşam, Son Posta, Haber, Fransızca İstanbul ve Beyoğlu gazetelerine cenazeye iştirak eden Sen Jandark mektebi muallim ve talebelerine acıımıza karşı gösterdikleri nihaysiz alâkadan dolayı teşekkür ederiz.

Sırrı'nın yaşlı babası Bay Mehmet Ali Uzelli de cenazeye gelen bütün kadir bilen dostlara, samimi ve lütüfkârane nesriyat yapan matbuat arkadaşlarımıza karşı duyduğu şükran hislerinin yazılmasını bidden istemiştir.

ARKADAŞLARIN İHTİSASLARI

Yazı müdürümüz A. Sırrı Uzelli'nin ölümü karşısında arkadaşlarının hazin ihtisasları bugün çıkan KURUN ilâvesindedir.

Heyetimiz gitti

(Ustyam 1 incide)

Atınaya gitmişlerdir. Hariciye Vekilimiz Bay Tefik Rüştü Aras, hareketinden evvel kendisine görüşen gazetecilerin muhtelif suallerine karşı şu beyanatta bulunmuştur:

— İngiltere ile bir muahede yapılmakta olduğuna dair haberler vardır. Bunun hakkında bizi tenvir eder misiniz?

— Türkiye ile İngilterenin münasebetlerinin çok dostane ve samimi olduğuna şüphe yoktur. Fakat siyasi bir muahede görüşülmesi mevzu bahis değildir.

— Fransa ile Suriye arasında bir muahede parafe edildi. Bunun hakkında izahat alabilir miyiz?

— Böyle bir muahede etrafında müzakere cereyan ettiğinden malûmatımız vardı. Parafe edildiğini ben de sizin gibi ajanslardan öğreniyorum. Metni hakkında henüz sarıh malûmatımız yoktur. Şurasını tasrih ederim ki, Osmanlı imparatorluğundan ayrılan parçalarda, milliyet esasında, müstakil devletler teşekkülünü, biz yeni Türkiye, daima memnuniyetle gördük ve temenni ettik. Lozan muahedesinde imparatorluktan müdevver hükümler hukukumuzdan alâkadarlar lehine feragat ettik. Binaenaleyh Suriyenin de Irak gibi oluşu, bizi ancak sevindirir. Zaten bu hususta görüşümüzü, dost Irakın Milletler Cemiyetine girmesi münasebetile söylediğim nutukta açıkça ifade etmişim. Kendilerine karşı hissiyatımız ve vaziyetimiz bu olan Suriyeliler ile, aramızdaki dostluk çok ileri olan Fransanın yaptıkları itikall muahedesinde her men hepsi Türk olan 200 bin nüfuslu İskenderun ve Antakya mıntakası için de mahallî müstakil bir idare derpliş etmiş olduklarını ümit etmek isterim.

* * *

Hariciye Vekilimiz Bay Tefik Rüştü Aras, bundan sonra Balkan Antantı konseyinin "Milletler Cemiyeti asamblesi dolayısıyla Cenevrede toplanacağını, söylemiş ve Antant içerisindeki dostluk havasının sağlamlığına işaret için demiştir ki:

— Balkanlar arasında tabii inkisafını takip etmekte olan dostluk münasebetlerini artık teyide lüzum var mıdır?..

Dünkü Keşidede Kazanan Numaralar

Eminönünde Tekkollu Cemal gişesi listemizin gösterdiği mükâfatları derhal verecektir.

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
20	50	654	50	799	30	355	500	627	50	905	150	485	150
46	30	676	30	749	50	361	50	681	30	989	50	556	30
68	50	705	100	833	100	404	50	682	30	22025	100	634	50
100	100	739	30	885	30	424	30	780	500	32	50	667	50
121	30	794	50	936	30	602	100	843	50	38	100	722	30
140	50	803	50	958	30	649	100	938	50	159	50	740	50
196	30	853	30	985	500	732	150	972	30	169	30	828	150
272	30	883	50	9042	100	868	50	18061	50	185	100	854	30
331	30	960	30	83	30	854	50	134	50	198	50	894	30
439	150	988	50	126	30	876	30	209	50	251	50	997	50
448	150	5012	100	146	50	908	50	297	50	285	30	26001	50
544	50	64	500	171	50	974	50	355	30	388	50	17	50
554	30	109	30	200	50	979	500	337	30	443	50	142	30
562	30	112	30	216	30	14019	50	411	30	473	30	175	50
569	30	130	50	217	50	97	50	500	50	561	50	184	30
601	50	311	30	243	30	224	30	536	50	567	30	185	500
645	50	334	50	273	50	257	100	539	150	630	30	239	50
667	50	380	500	283	50	308	100	559	30	693	50	262	50
880	50	388	50	333	30	446	30	760	50	761	30	368	30
972	30	474	50	346	50	526	30	827	50	760	30	377	30
981	100	519	100	442	100	570	30	906	300	791	50	397	30
1089	50	539	50	480	30	612	30	935	30	743	50	374	50
119	150	798	100	516	50	669	50	19038	100	815	50	420	50
159	50	964	500	561	30	804	50	41	100	842	30	538	50
180	50	967	150	608	30	852	30	45	50	841	30	604	30
231	30	980	30	673	50	876	50	78	50	847	50	769	30
249	50	6054	30	688	100	884	100	90	100	859	150	820	30
257	30	109	50	765	30	908	30	243	30	910	100	896	30
260	100	135	30	866	50	965	30	317	30	916	30	922	30
296	30	290	30	10022	30	15014	150	351	30	988	30	984	30
305	30	359	30	37	150	135	30	479	30	23020	30	27981	100
351	500	361	30	158	50	185	50	555	50	46	150	120	30
441	50	441	150	203	30	226	500	556	50	52	50	134	30
478	30	455	30	231	150	274	500	602	30	109	50	136	50
481	50	524	50	245	100	359	30	632	100	113	30	202	30
542	30	563	30	263	30	389	50	698	50	138	30	234	30
556	100	597	50	248	50	489	100	741	150	171	150	280	30
705	30	545	30	333	30	513	30	775	50	192	50	301	50
725	30	647	50	375	30	680	50	788	100	207	100	317	50
744	100	714	100	384	30	736	30	792	30	288	50	402	30
761	30	747	50	555	30	744	500	853	30	326	30	438	100
866	30	789	50	559	100	757	50	911	30	329	30	450	30
905	30	833	50	566	30	785	50	924	30	366	50	473	50
2012	30	842	30	593	50	801	500	962	50	373	50	477	50
100	30	858	30	602	30	912	50	985	50	413	50	471	30
171	50	867	50	653	50	956	50	986	30	414	50	535	50
227	150	903	50	675	50	956	50	981	50	426	150	568	30
273	50	920	30	682	30	982	30	20013	100	433	30	611	30
281	30	923	30	716	50	993	50	28	30	480	30	625	100
317	50	969	50	747	50	997	150	76	100	464	100	627	100
324	30	981	50	781	50	16003	1000	120	30	558	50	775	30
367	50	7034	50	796	30	25	50	135	50	549	100	809	30
441	50	137	50	813	100	76	30	153	50	590	100	820	50
546	50	162	50	832	50	101	100	164	30	591	30	823	30
632	50	233	30	899	100	130	50	297	30	625	30	842	30
656	30	234	150	11011	150	143	30	323	10000	674	50	971	30
723	30	259	50	28	30	165	50	347	50	708	50	922	50
725	50	282	50	34	150	181	50	390	50	831	30	28040	50
771	50	314	50	41	50	343	50	405	50	847	30	119	30
793	100	316	30	56	50	353	50	438	500	856	50	182	30
794	30	321	30	129	50	436	30	485	50	922	500	206	30
943	50	340	50	224	50	440	50	496	30	970	30	217	30
981	50	371	30	305	50	477	50	500	100	977	30	318	50
988	100	403	150	356	50	472	50	568	30	24051	50	334	150
3075	30	498	30	377	50	511	50	598	50	97	30	388	30
118	50	541	50	438	30	640	30	606	50	96	30	449	50
153	30	586	50	522	30	700	50	615	30	272	50	455	100
241	30	635	30	533	30	719	50	625	50	275	30	558	100
252	50	658	50	544	50	729	30	655	50	291	50	590	50
376	50	682	50	669	30	806	30	671	30	415	50	747	50
407	30	685	100	754	50	829	150	719	30	490	50	761	30
411	30	691	30	756	150	879	50	766	50	487	150	788	50
449	30	748	30	942	50	899	30	803	35000	525	100	798	30
450	50	758	100	12039	50	898	100	810	50	529	300	853	30
452	500	803	50	56	30	901	30	818	50	602	30	872	30
456	30	846	50	103	50	920	50	959	50	606	150	933	150
509	30	913	100	107	30	951	30	963	30	624	150	958	100
727	50	8051	50	145	150	960	50	954	50	687	150	29100	100
813	50	86	30	146	150	17071	30	21011	30	694	50	213	50
952	30	95	30	181	50	91	50	36	50	753	50	228	50
4021	30	149	30	262	30	133	30	84	30	741	30	235	500
166	100	150	30	297	30	161	100	129	30	781	50	268	50
231	50	178	50	300	30	237	3000	155	150	811	50	337	50
249	30	205	30	452	50	245	30	178	30	907	50	365	50
265	50	265	50	477	50	309	150	228	50	933	30	373	30
318	50	323	50	523	50	312	30	264	30	938	50	388	30
329	50	277	30	637	50	330	50	300	30	948	30	400	50
382	500	429	30	655	30	375	100	312	50	25066	50	411	30
385	50	448	30	685	30	400	50	343	50	134	30	481	50
425	30	567	30	713	30	433	30	381	30	135	50	592	100
428	50	567	30	730	30	402	100	418	50	200	30	654	50
488	30	581	30	734	50	475	30	607	50	205	50	665	50
503	30	590	50	830	50	527	30	620	50	274	150	734	50
551	30	595	100	850	50	586	50	704	100	310	50	740	50
561	100	637	30	990	30	590	50	718	50	361	50	840	50
564	30	670	30	13034	50	608	30	751	50	362	30	922	12000
588	30	703	30	246	50	611	50	821	05	373	30	971	30

Pazar günkü
boks ma larıYukarda Teodorisko, aşağıda
Kiryako

Romanyalı yarı ortasıket boks şampiyonu Teodorisko amatör boks rlerimizden Melih ile bir ma  yapmak üzere gehirmize gelmiştir. Romanyalı boksör, Melih'ten evvel boksör Kiryako ile kar ıla acaktır. Rum boks rle Romanyalı boksör bu pazar günü saat 16 da Taksim stad yomunda kar ıla acaklardır. Gelecek pazar günü de Melih ile Romanyalı boksör kar ıla acaktır.

Geçmiş Kurunlar

12 Eylül 1923

RUS MÜLTECİLERİ

Rus mültecilerinin sevkine devam edilmektedir. Şimdilik memleketimizde yalnız 9 bin Rus mülteci- i kalmıştır. Haber aldığımız göre mülteciler cemiyeti reisi İsmet pa aya müracaatla 7 bin kadar mültecinin  ehrimizde ikametine müsaade istemişlerdir.

* İstanbul tahliyesi faaliyetine devam edilmektedir. Bahriye nezareti ve tersanedeki işgal 13 eylül-p r mbe günü bitecektir.

San'atkâr olmak isteyen
genç kızlara

Şehir tiyatrosu direkt rl  nden: Dram ve Operet kısımlarında sahne san'atk rı olmak veya balet kadrosunda çalışmak üzere orta tahsilini bitirmiş genç kızlar almacaktır. Heveslilerin,  ilelerinin muvafakat k  rtleriyle ve iki fotoğraf 20 eylül tarihine kadar mektupla müracaatları. Tiyatromuz tarafından bu sene teşkil edilecek Koro heyetinde, sahneye çıkmaksızın, çalışmak isteyen güzel sesli kadın ve erkeklerin fotoğraf ve adresleriyle 20 eylül tarihine kadar müracaatları.

Tefrika No. 56

KALBE GİDEN YOL

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

itiraz

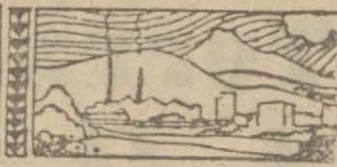
Dünkü "Kalbe giden yol tefrikamız bir yanlışlık neticesinde karışık çıkmıştır. Bugün, dünkü tefrikamızı düzelterek tekrar ediyoruz. Karilerimizden   z r dileriz.

Öğleden sonra sıcak bastırıyor ve iki saatlik bir uyku... Ak ama doğru  am altları, beyaz yollar gene  enleniyor. Ku lar cıvıltıyor. Ak am yemeğinden sonra  am dalları arasına asılmı  olan elektrik l mbalarının ı  mda oturanlar, gezinenler, konu anlar, oynayanlar görülüyor. Ara sıra uzaktan uzağa  akal sesleri duyuluyor. En son çıkan şarkılar ı itiliyor.

G lerle arkadaşlarının hayatı bura

ÜLKEMİZ DE

Izmir Arsiulusal Fuarında

Halk eğlence içinde; İstanbulun kırk gün
kırk gecesi gölgede kaldı

Izmir, (Hususi) — Başbakan İsmet İnönü söylemişti:

— Görülecek şeyleri halkımızla birlikte görüp tetkik ettikten sonra fikir ve m talealarımızı s yliyece iz.

Dünyanın en demokrat bir Ba bakanından bu sözleri ı itip de sevinmiyen var mıdır? Bundan yıllarca önce düşman istilasına u ramı  ve harabedilmi  bir  ehir olan İzmir kalkınma ve yükselme amacında en ileri giden  ehirlerimizdendir. Yakın zamana kadar İzmirin tam g be ini teşkil eden yangınlarda şimdi bir varlık yükseliyor.

Bayku ların yuva yaptığı yerde bugün Kültürpark kuruldu. Kıymetli  arbayımızın K lt rparka giden yol üzerinde  u satırlarını okursunuz:

"Gençler Kültürpark sizin için kuruluyor. Atatürk nesli için. Burası sıhhat için yapılıyor."

ALO... ALO...

K lt rparka uzanan yol üzerindeyiz.

— Alo... Alo... Burası 6  nc  arsiulusal İzmir Fuarı.

Bu ses kulaklarımıza  alınıyor. Ne vakittenberi doya doya görmek istediğimiz fuara yana ıyoruz. Önümüzde gözlerimizi kama tıran bayraklar altında kurulmuş fuar kapısı, önünde  u yazılar:

"İzmir Arsiulusal Fuarı. Kültür park."

Etrafımıza bakıyoruz. K milen harap olan bu yerde şimdi bir hayat kaynıyor.

Fuar.

Bu isimle birlikte İzmirde bir çalışma, kayna ma, bir ticaret, bir çok tanı ma  lemi do uyor. İzmir civarından binlerce kişi burayı bu vesile ile ziyaret ediyor. Binlerce ecebî seyyah geliyor. İzmir bayram yapıyor. Zaten 30 Ağustos'tan sonra Eylül ayı bizim için ne e ve sevinç günleri ya atıyor.

İzmir Fuarını a ma a gelen Ba bakanımız İsmet İnönü geldiği zaman bütün Kordon İzmir civarını sinesine toplamı tı.

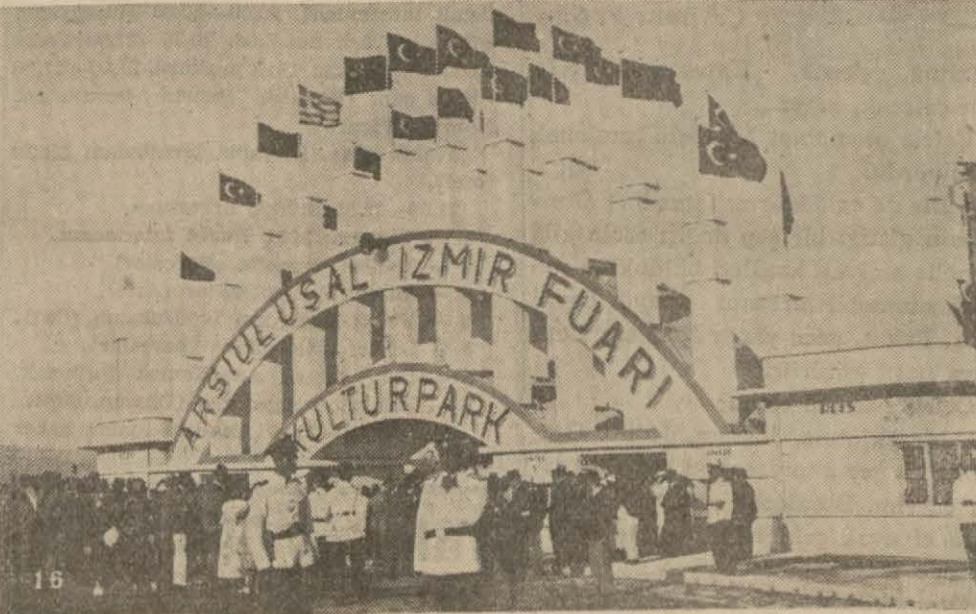
Vapur, Ege'nin  irin sularını yararak rıhtıma yana tı ı sırada:

— Ya a. Ho  geldi in İnönü. Varol Ba bakanımız. Nidaları İzmirli  ımlatıyordu. Bu coşkun kar ılayı a İsmet İnönü, mütebessim bir  ehre ile mukabelede bulunmuştur.

BA BAKANIMIZ FUARDA

Ba bakanımız saat 17,30 da Bakanlarla birlikte Fuara gittiler. Orada on binlerce halk tarafından hararetle alkı landılar. Bu sırada  arbay Dr. Behçet Uz kürsüye çıkarak:

— Atatürkün büyük işaretlerinden, harikalar yaratan devrimden,

İzmir fuarında ka pıdan bir görünüş.

Başbakanın büyük teşvik ve tevecc h nden, İktisat Bakanımızın Mad-di ve manevî yardımılarından kuvvet ve ilham alarak 360 bin metre yeri bugünkü halle ancak onların yardım-larile ba ardığını bildirmiş, te ek-k rlerini sunmuştur.

Ondan sonra halkın alkı ları arasında Başbakan kürsüye çıkmış, bil-hassa şunları söylemişti:

— Evvelâ Fuarı gezelim, göre-lim. Ondan sonra h k m m z  ver-i-riz., demişlerdir. Fuar açılırken de:

— Görülecek şeyleri halkımızla birlikte görüp tetkik ettikten sonra fikir ve m taleamızı s yliyece iz., buyurmu lardır.

Halk ile beraber fuarı gezmi ler, çok be enmi ler. Bu y k llik içinde bir varlık y kseldi inden  arbayı tebrik etmişlerdir.

Fuarın kapısının önünde "Entree," kelimesi yazılı idi. Bunu yerli halk anlamakta g  ll k çekiyordu. Hiç olmazsa onun yanına "Buradan girilir., yahut "Giriniz., yazılsaydı fena olmazdı zannındayım. İçeri girdikten sonra genç betondan yapılmış bir cadde, onun etrafında park ağaçları bu sene dikildi i halde bir kaç senelik gibi duruyordu. Biraz daha ilerleyince muhtelif güzelliklerle pavyonlar yükseliyordu. Bilhassa: Sovyet Rusya, Mısır, Elen pavyonları kendi milli mimarilerile yapıldığı için nazarı dikkati çekiyordu. Bizimkiler içinde S merbankın beton pavyonu, onun biraz ötesinde İnhi-sarların beton pavyonları güzel bir manzara içindeydi. Vilâyetler pav-yonları da birbirinden güzel eserler halinde görünüyordu. Pavyonların ortasında gazino, onun ötesinde renkli sular   kırarak, İzmirililere em-salsiz geceler geçiren havuz bulunuyordu.

İ k tertibat ile Fuar hakikaten göz alıcı bir manzara arz etmiştir.

Şimdi     de G lerin kusurlarını saymakla bitiremiyorlardı.

Aziz  erefle kar ıla tı ı zaman:

— Bah i kaybettim!

Dedi.

— Zaten ben biliyordum. Yazık ol-mu !

— İy  oldu.

— Neden?

—   nk  daha iyi bir anla ma yap-tık...

— Kiminle?..

— Sonra   renirsin?

— Neden  imdi söylemiyorsun?

— Vakti değil. Yalnız  imdi sana bir şey soracağım:

— Sor!

— Ben iyi bir aile babası olabilir miyim? Bunun için l z m olan karakter var mı bende?

— Elbet var. Bunda şüphe mi ediyorsun?

— Hayır... Fakat belki kendime il-timas ederim diye sordum. Sen de bi-lirsin ki bizim ne kıratta ve nasil adam olduğumuzu kendimizden çok başkaları bilirler. Biz kendimiz için iltimas etme-den hüküm veremiyoruz.

— Bu bir  okları için doğrudur.

— Herkes için bu böyledir.

— Bir aralık Nejat dedi ki:

— Eğer Aziz de aramızda olaydı G lerle anla amaz mıydı dersiniz?

Şeref cevap verdi:

—  mit etmem. Sahiden güzel kız ama, bir insana hayat arkadaşı olamaz..

Bu sırada yer yer yükselen pav-yonlar arasında dolaşan halka, radyonun güzel tangolar  alması bir ba-loda hissini veriyordu.

İstanbul  ehir tiyatrosunun b -y k fedak rlıklarla iştirak ettiği Fuarda, en  en, kıvrak operetler oynuyor.

Macerayı seven İzmirli er, vahşi hayvanların korkunç ba ırmalarını görmek için "Sirk., e de ko uyorlar. İzmirde 22 gün sürecek olan bu  lem, İstanbulun kırk gün kırk gece  emlelerinden geri kalmıyor.

İzmirli er yalnız bir festivalden eksiktiler.

— Alo... Alo... Burası 6  nc  İzmir Fuarı..

Radyodan bu sesi daima ı itiyo-ruz. Gözlerimiz Fuarın  ıkı  kapısı üzerinde bulunan bayraklara dikili; onlar dalgalanıyor.

Cahit Ulucenk

Miras yüzünden
cinayetANASINI VE DAYISINI ÖLDÜ-
REN BİR ADAM KENDİ BU-
LUNDU U EVİ DE ATEŞE
VERDİ.

Evvelki gün  anakkalede bir mi-ras yüzünden çok kanlı bir cinayet olduğu haber verilmektedir.

Yaptığımız tahkikata göre, Kun-duracı Ali isminde bir adam, ak am üzeri kahvenin önünde dayısı arabacı Aliye rastlamı  ve tabancasile be el ateş ederek zavallı adamı yere sermiştir. Bu sırada hiç bir şey dinlemeyecek kadar  uurunu kaybetmiş olan katil derhal eve gelmiş, ve evin penceresinde polisleri beklemeye ba lamı tır.

Vakayı haber alan zabıta evi ku-

— Anlaşılan evlenmeye karar verdin!

— Evet...

Azizin içi ürperdi;

— Yoksa G lerle anla tın da benden saklıyor musun?

— Evlenece im kız o değildir.

— Eğer bu kız senin kardeşin Nevin olaydı ne derdin bana?

Azizin yüzü aydınlandı:

— Siz anla tıktan sonra bana bunu alkı lamak kalır...

Şeref elini uzatı.

İki genç birbirlerinin ellerini sık-tılar.

İkisi de seviniyorlardı.

* * *

— 41 —

O ak am yemekte Remzi Bey söyle diyordu:

— Bugünlerde Halil Beyi gene pek düşünceli ve dertli görüyorum.

Aziz bu sözleri dikkatle karşıladı ve daha sonra konu ulanları öğrenmek için merak ettiğini hemen belli etti.

Bu aile i indekoi en k  k üzüntüyü üzüntü ile karşılamaktan kendisini a-lamıyordu.

Fitnat Hanım cevap verdi:

(Arkası var)

Mill  san'atın
cemiyetteki rolü

D n Eminönü Halkevinde değerli  airimiz Behçet Kemal  a lar tarafından millî edebiyat ve sanatın cemiyetteki rolü hakkında bir konferans verilmiştir. Mill  edebiyatımızın do ma ve gelişiminde Halkevi'nin edebiyat kollarının çalışmalarını açıklamak ve bu  ı ırın ne kadar faydalı olacağını anlatmak vesilesile millî edebiyat ve millî şiir üzerinde duran konferans ı, bu hususta bazı sanat karların d  t    g fleti, me-sel  Firdes ve Muall  isimleri yerine Zeynep ve Ay eyi almakla millî edebiyat yaptıkları zehabına düştükleri-ni, millî edebiyat demenin muhakkak kaside ve destan yazmak demek ol-madığını söylemiş, evvelce yanlış okuma sistemi yüzünden  lim ve m te fekkir olmanın e i inde birden Osmanlıla an Türk münevverinin Türk imanını, Türk a kını, Türk duygularını terennüm edememiş olduğunu, ilmile, Garbe imreni ile bile Türk kalan Türk münevverinin yazaca ı her şeyin edebî olabileceğini, sana-kuvvetleri gibi davaya hizmete borç-ve kuvvetlerini davaya hizmete borçlu olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Konferans ı bundan sonra Halk-evleri gevrelerinde beliren ve dava-dan sesler, müstakbel sanattan müjdelere getiren değerler üzerinde durmuş ve gençliği, sanat kar gençliği, bütün müesseseleri ve gazetele-ri sanat davasının zaferini hazırlamaya davet etmiştir.

Yeni Eserler

Yeni Türk

Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) t n 45  nc  sayı ı çıkmıştır. Bu sayıda: A ah Sırrı Levent, Pr. Dr. Ragıp  z-dem, Pr. M.  ekip Tunç, K zım Nami Duru, Sabri Esat Ander, R. Çavdarlı, M. Halit Bayrı, Naki Tezel, Ali Rıza Erem, N. Safa Coşkun gibi tanınmış imzaların yazıları vardır.

Gençlerle münevverleri alâkadar eden yazıları toplamı  olan bu mecmuayı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

* UYANI  — "Uyanı , mecmuasının bu haftaki sayısında, kaybettiğimiz genç ve kıymetli  air A. Sırrı U-zellinin en son netretti i "Sabah,  iiri vardır. "Uyanı , in bundan sonraki sayısında, A. Sırrı Uzelli için genç ölçüde yer ayrılacaktır.

 attı ı dakikada ise Kunduracı Ali zabıtaya ateş etmeğe ba lamı , ve bu hareketine mani olmak isteyen ana-sını da  ld rmi tir.

Hadise bu şekli aldığı zaman kurtuluş yolu bulunmadığını anlayan katil, evi de ate lemi tir.    ev yandıktan sonra yapılan araştırmada Kunduracı Alinin yangın anka ı altından  l  bir halde çıkarıldığı bildirilmektedir.

Cinayetin bir miras yüzünden  lendi i söyleniyor.

Klerans Terras ESRARI

Yeni Şerlok Holmes Alen Diksonun Heyecanlı Maceraları

Yazan: Arnauld Galopin

- 39 -

Çeviren: V. G.

— Hadi bakalım. Size itimadımız var.

Cim:

— Daha gelmemiştir dedi.
— Randal'ın evine gitmişliğin var mı hiç?

— Hiç gitmedim. Randal'ın evine yalnız Edvards'la Stevanof giderdi.

— Amstel gitmez miydi?

— Bilmiyorum. Esasen ben onu çok az görürdüm. Yalnız, Edvards'ın onu sevmediğini bilirdim. Ondan bahsederken "şarj", derdi. Amstel Dandi Loc'a sık sık gelirdi. Sonra birdenbire ortadan kayboldu. Bir daha haber alamadık. Stevanof da ona pek fena gözle bakardı sanıyorum.

Miralay lâkırdımıza karıştı ve Cime:

— Bu adamları bu kadar yakından tanıyorsunuz, demek ki her gün beraberiniz?

— Yoo... Ben yalnız Edvards'la görüşürdüm. Bildiklerimi hep onun yanında konuşulardan öğrendim. Oturdukları odaya bitişik küçük bir oda vardı. Edvards bana söyleyeceklerini söylemeden evvel beni orada bekletirdi.

— Siz de haydutların yaptıklarına iştirak ederdiniz?

— Hayır. Benim vazifem yalnız Betsi Hogart'ın evini gözetlemektir. Kimler geliyor, kimler çıkıyor, bunları öğrenip bildirirdim. Son zamanlarda Betsi Hogart onları daha fazla alâkadar etmeğe başlamıştı.

Gravesend'e yaklaşılmıştı. Bu sırada arkamızdan hızla bir otomobil çıktı ve yanımdan sıyrılarak önümüze geçti.

Miralay:

— Randal mı acaba? dedi.

— Bilmem. Öğreniriz.

Sonra Cefriz'e öndeki otomobili kaybetmemek için, sür'atini arttırmasını söyledim. Otomobilin arkasındaki kırmızı ışığı takip etmeğe başladık.

Biraz sonra önümüzdeki otomobil Gadşil yoluna girmişti.

Cim:

— Tamam! dedi. Randal. Evine gidiyor.

Cefriz'e:

— Durdur, dedim.

Miralay:

— Neye? diye hayretle sordu.

— Duracağız tabii. Randal'ın kapısına kadar gidecek değiliz ya. Sonra kendisinin takip edildiğini de anlamaması lâzım.

Hakikaten, Randal'ın kendisini tehlikede hissetmemesi lâzımdır. Çünkü a - damcağız Londraya artık hiç bir tehlike kalmadığını düşünerek geliyordu.

Fakat, acaba hakikaten Hollandadan mı geliyordu? Elime geçirdiğim mektup Hollanda damgasını taşıyordu ama, Londra'da bir şirket vardır. Size nereden damgalanmış mektup isterseniz gönderir.

Bu düşünceler zihnimi bir an işgal etti ve beni bu düşüncelerden ayıran miralay oldu:

— Ee, neye karar verdik?

— Burada duralım. Randal'ın evine gidecek karar olsun, biraz daha ilerleriz. Sonra ne yapacağımızı görüşürüz.

XIX

Önümüzden geçip giden otomobilin hâlâ uzaktan sesi geliyordu. Sonra bu gürültü hafifledi, en nihayet duyulmaz oldu.

O zaman:

— Buradan köşke üç kilometre kadar bir mesafe var, dedim. Bunu otomobille bir iki dakikada alırız. Fakat, otomobille yanımdan geçen adam bizim arkasından geldiğimizi görmüştü. Daha fazla yaklaşırsak büsbütün şüphe eder. Çünkü bu civarda bu vakit otomobil görmek pek hayra âlâmet değildir. Onun için, muvafık görürseniz, Gadşil'e yürüyüşe geçelim.

Cefriz:

— Otomobili ne yaparız? dedi. Burada bırakamayız ya!

— Neye bırakamıyalım? Yolun bir

kenarına çekeriz. Kapısını kilitleriz. Kim çalacak, zaten...

Cefriz otomobini bir türlü bırakmak istemiyordu.

— Bir de çaldıklarını farzedin: Otomobilin gittiği bir şey değil: Sizin gibi bir polis hafiyesi katilleri bulduktan sonra bir otomobil hırsızını haydi haydi bulur. Fakat, gece yarısı Randal'ı Londra'ya nasıl götürürüz?

Cefriz'i teskin ettim:

— Merak etme, dostum, dedim. Otomobile bir şey olmayacağını ben sana temin ederim. Buralarda gece yarısından sonra el ayak çekilir. Yollardan geçen kimseye rastgelinmez.

Otomobili bir ağacın altına çektik. Sonra yola koyulduk. Gidene kadar hep neler yapacağımızı konuştuk.

Köşke nasıl gireceğimizi düşünürken miralay:

— Kapiyı çalarız, gelip açan hizmetçiye yere serdikten sonra içeri gireriz, diyordu.

Ona bu hareketin doğru olmayacağını söyledim:

— Hizmetçi bağırır, etraftan duyu-lur, koşarlar, dedim. En iyisi duvar-dan atlarız. Pek yüksek değil zaten du-var. Bahçedeki çimenlerden yürürüz. A-yak seslerimiz duyulmaz. Avlu kapısı belki kilitli değildir.

— Ya kilitliyse?

— O zaman kırar gireriz...

Köşkün yanına gelince duvardan ilk atlayan ben oldum. Cefriz, miralay ve Cim de benim arkamdan atladılar. Yalnız, miralayın emirberisi, biraz şişman olduğu için, ancak üç kere çabaldıktan sonra atlayabildi.

Şimdi bahçedeydik. Çimenlerin üzerinde yürüyüşe yürüyüşe köşke kadar geldik. Alt kattaki pencerelerin pancurlarından ışık süzülüyordu. Pancurlardan birinin dibine gidip kulağımı dayadım.

İçeride iki kişi konuşuyordu. Randal'ın yanımdaki kimdi acaba? Hizmetçisi mi, başka biri mi?

Konuşukları sözlerden bir ikisini iyice anladım:

"Yarın.. Baval.. Stevanof.. Douvres.."

Cim de yanıma gelmiş dinliyordu.

Bir aralık kulağıma:

— Randal'ın sesi, dedi.

Harekete geçmek anı gelmişti. Av-lunun altı basamağını yavaş yavaş çıktım. Kapının topuzunu tuttum, çevirdim: Kapı açıldı. İçeri girdim. Ötekiler de arkamdan geldiler. Miralayla yeğeni tabancalarını ellerine almışlardı. Ben de tabancamı çıkardım. Ayaklarımızın ucuna basa basa karanlıkta ilerledik.

Odanın kapısına gelince durdum. İçeride Randal'la öteki adam konuşmakta devam ediyorlardı.

Bir adım attım, kapının topuzunu çevirerek birdenbire açtım. Odada, küçük bir masanın başında oturan iki adam birdenbire ayağa kalktılar. İçlerinden biri elini tabancasına götürdü. Ben bağırdım:

— Eller yukarı! Yoksa, ateş ederim!

Bu tehdit yıldırım gibi tesir etti. Elini tabancasına götüren adam put ke-sildi. Öteki daha cesur davrandı:

— Ne istiyorsunuz? dedi. Hırsızsanız, haberiniz olsun: Hiç zahmet etmeyin, bir şey bulamazsınız.

Sarı saçlarından bunun Randal olduğunu anlamıştım.

— Hırsız olsak iyi, dedim.

— Nesiniz böyleyse?

Yanımda Cim'i görmüştü. Gözleri hiddetten parıldıyor, ona bakıyordu.

— Kim miyiz? dedim. Siz de biliyorsunuz biz kimiz, Bay Randal. Her halde bir gün karşınıza çıkacağımızı düşün-müşsünüzdür.

— Ne demek istediğinizi anlamıyorum ki! Kimsiniz, söyleyin.

— Pek âlâ. Müsaade ederseniz evvelâ kendimi takdim edeyim. Sonra arkadaşlarımızı tanıtırım.

Bunun üzerine, yüzümden takma bryığım ve saçlarımı çektim çıkardım.

(Arkası var)

BU GÜNkü RADYO PROGRAMI

BUGÜN

Öğle neşriyatı:

Saat 12,20—12,50 Plakla Türk musikisi. 12,50—13,05 Havadis. 13,05—13,25 Plakla hafif müzik. 13,25—14,00 Muhtelif plak neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30—19,30 Çay saati — Dans musikisi. 19,30—20,00 Çocuklara masal (Mesut Cemil tarafından). 20,00—20,30 Müzeyyenin iştirakile Türk musikisi. 20,30—21,00 Vedia Rızanın iştirakile Türk musikisi. 21,00—21,30 Plakla şan: (Elizabet Şuman tarafından: Nore dö Figaro).

Plakla şan: (Şalyapin tarafından: Mefis tofel).

21,30—22,30 Stüdyo orkestrası:

1 — Strauss: 1001 Nacht intermezza.
2 — Delibes: Cappelia (Parçalar).
3 — Bizet: Perlenfischer (Arie).
4 — Felix: Unter dem Lindenbaum (lied).
5 — Lehar: Libellentanz (parçalar).
6 — Puni: Intern. Ans Kaniok Gorbunak.
7 — Palabritas amorozas (Ohamp. Esp).

Saat 22,30—23,00 Anadolu ajansı haberleri.

Takvim

	Cumartesi 12 Eylül	PAZAR 13 Eylül
	25 C. Ahır	26 C. Ahır
Gün doğuşu	5 37	5 38
Gün batışı	18 24	18 22
Sabah namazı	4 52	4 54
Öğle namazı	12 10	12 10
İkindi namazı	15 44	15 43
Akşam namazı	18 24	18 22
Yatsı namazı	19 59	10 58
İmsak	3 56	3 57
Yılın geçen günleri	256	257
Yılın kalan günleri	109	108

BORSA

11. 9. 1936

Hizmalarında yıldız işaretli olanlar, tüzatında muamele görülmüştür. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarını.

PARALAR

* Sterlin	684	* Şilin Avus	24
* Dolar	126	* turya	24
* Frank	162	* Mark	80
* Liret	170	* Zloti	23
* Belçika Fr.	3	* Pengo	24
* Drahmi	23	* Ley	15
* İsviçre Fr.	20	* Dinar	52
* Leva	26	* Yen	84
* Florin	84	* Kron	83
* Kron Çek.	88	* Altın	951
* Pezeta	16	* Banknot	243

ÇEKLER

* Londra	687 23	* Viyana	4 195
* Newyork	6 792 20	* Madrid	7 218 6
* Paris	12 065	* Berlin	1 974 9
* Milano	10 092	* Vargova	4 215
* Brüksel	4 497 6	* Budapeşte	4 264 1
* Atina	53 823	* Blükres	107 142 5
* Cenevre	2 437 5	* Belgrad	84 742 5
* Sofya	68 125	* Yokohama	2 688 2
* Amsterdam	1 170 8	* Moskova	24 89
* Prag	19 202 5	* Stockholm	8 015

ESHAM

* İş Bankası	10	* Tramvay	0 00
* Anadolu	24 80	* Çimento	12 75
* Rejl	1 80	* Unyon Del.	0 00
* Ştr. Hayri	15 000	* Şark Del.	0 00
* Merkez Bank	81 00	* Balya	0 00
* U. Sigorta	00	* Şark m. ecza	100
* Ponomort	0 25	* Telefon	0 00

İstikrazlar

* 1933 T.Bor. I	23 71	* Elektrik	00 00
* II	22 15	* Tramvay	81 70
* III	22 15	* Rihtim	14 05
* İstik. Dahil	96 25	* Anadolu I	44 95
* Ergenli İstik.	97 75	* Anadolu II	43 95
* 1928 A M	10 00	* Anadolu III	47 45
* S. Erzurum	100	* Müesseli A	46

Tahviller

* 1933 T.Bor. I	23 71	* Elektrik	00 00
* II	22 15	* Tramvay	81 70
* III	22 15	* Rihtim	14 05
* İstik. Dahil	96 25	* Anadolu I	44 95
* Ergenli İstik.	97 75	* Anadolu II	43 95
* 1928 A M	10 00	* Anadolu III	47 45
* S. Erzurum	100	* Müesseli A	46

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (4) grup malzeme hizalarında yazılı tarihlerde Haydarpaşada I inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır. İsteklilerin malzeme hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesailerle kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada I inci işletme komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 2540 adet muhtelif eb'atta su tesviye şişesi, 150 adet yassı su tesviye şişesi muhammen bedeli 1145 lira 63 kuruş ve muvakkat teminatı 101 lira 25 kuruş olup 14—9—36 pazartesi günü saat 10 da

2 — 40 adet vagon için çerçevesiz mustatil ayna, 30 adet çerçevesiz zute ayna muhammen bedeli 173 lira 45 kuruş ve muvakkat teminatı 14 lira olup 14—9—36 pazartesi günü saat 10 da,

3 — 140 adet muhtelif eb'atta dübl süt beyaz cam, 155 adet yeşil, 5 adet kırmızı dubl cam, 13 M' kırmızı ve yeşil âdi bina camı muhammen bedeli 1250 lira 5 kuruş ve muvakkat teminatı 93 lira 75 kuruş olup 14—9—36 pazartesi günü saat 10 da,

4 — 2850 U demiri çekme boru 1 1/2 ve 2 pusluk muhammen bedeli 1897 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 142 lira 35 kuruş olup 14—9—36 pazartesi günü saat 10 da. (721)

Muhammen bedelleri miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (8) grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hizalarında yazılı tarih ve günlerde Haydarpaşada gar binası dahilinde deki I inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İsteklilerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanunun dördüncü addesi mmucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanname mvermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydar paşa 1 inci işletme komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 7000 adet ampul bayonet (muhtelif eb'atta) muhammen bedeli 1455 lira ve muvakkat teminatı 109 lira olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

2 — 5800 Kg. galvanize kablodel (muhtelif eb'atta) muhammen bedeli 3125 lira 36 kuruş ve muvakkat teminatı 234 lira 40 kuruş olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

3 — 76 Kg. Galibarda mürekkep (parça halinde) muhammen bedeli 136 lira 80 kuruş ve muvakkat teminatı 10 lira 25 kuruş olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

4 — 11000 adet kimyevi kopye kalemi muhammen bedeli 366 lira 30 kuruş ve muvakkat teminatı 27 lira 50 kuruş olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

5 — 665 adet zamlı kâğıt, 1109 kutu sarı maşa raptiye (muhtelif numara) 200 adet roneo için mumlu kâğıt, 20 rule Ferroproyat kâğıdı, 100 deste beyaz zarf (küçük) 100 deste dosye için bezli zarf, 12 adet yazı makinesi şeridi muhammen bedeli 507 lira 57 kuruş ve muvakkat teminatı 38 lira 10 kuruş olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

6 — 130 M. bakır boru (muhtelif eb'atta) muhammen bedeli 383 lira 48 kuruş ve muvakkat teminatı 28 lira 75 kuruş olup 5 — 10 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

7 — 100 adet galvanize oluklu saç muhammen bedeli 264 lira ve muvakkat teminatı 19 lira 80 kuruş olup 5 — 10 — 1936 pazartesi günü saat 10 da.

8 — 28 kalem muhtelif hırdavat malzemesi muhammen bedeli 310 lira 51 kuruş ve muvakkat teminatı 23 lira 30 kuruş olup 28 — 9 — 1936 pazartesi günü saat 10 da. (1214)

Eskişehir atelyesi için aşağıda sanat derece ve ücretleri yazılı 21 işçi müsabaka ile alınacaktır. İmtihan Eskişehirde yapılacağından isteklilerin yol masrafları kendilerine ait olmak üzere hüsnühal kâğıdı, askerlik ve nüfus hüviyet cüzdanları ile millet mektebi şahadetnamelerini ve son çalıştıkları yerlere ait bonservislerini alarak Eskişehir atelyesi müdürlüğüne müracaatları. (767) (1053)

Adet	Derecesi	Sanatı	Ücreti
1	ikinci sınıf usta	Kazancı	90 lira
1	birinci sınıf işçi	"	77 "
2	" " "	Tesviyeci	77 "
8	ikinci sınıf işçi	"	59 "
4	birinci sınıf işçi	Tornacı	77 "
5	ikinci sınıf işçi	"	59 "

KURUN Doktoru

Necaeddin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartmanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Necip Bey Diş Macunu

Yüksek ailelerin ve bilhassa

Fiatı 15 kuruştur.

gençlerin lezzet ve kokusunu seven ve kullandığı yegâne diş macunudur. Dişleri beyazlatır mikropu izale eder. Türk malıdır. Her yerde bulunur.

Istanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli 631 lira 48 kuruş olan İstanbul 25 inci mektebin tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar eksiltme gününden en son 8 gün evvel bayındırlık direktörlüğünden vesika almak ve 48 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22 — 9 — 936 salı günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (I) (1082)

Muhasebe teşkilâtında 40 — 50 lira ücretli açık memurluklar vardır. Lise mezunlarından istekli olanların 21 Eylül 936 pazartesi gününe kadar istida ile müracaatları. (B.) (1224)

Muhammen İlk
bedeli teminatı

Unkapanı tasfiye tesisatından çıkan müzahrefatı denize döken mavna için lâzım olan ince ve kalın halat ile 120 tane cıvata.	57,37	4,50
Haseki hastanesine lâzım olan 10 türlü tıbbi ecza.	198,50	15
Ayır deposu seyisleri için 12 takım kasketile beraber elbise beher takımı 16 lira, ve 12 çift çizme beher çifti 12 liradan.	336	25,25
Haseki hastanesine lâzım olan 24 tane perde ile 24 tane hezaran sandalye.	217,20	16,30
Ayasofyada Talât paşa konağında hıfzıssıhha laboratuvarı tamiri.	133,47	10
Cerrahpaşa hastanesi için lâzım olan 30 düzine 30 x 40 boyunda 10 düzine 24 x 30 boyunda 40 tane film.	308,75	23,10
Beykozda İshak ağa çeşmesinin tamiri.	286,50	21,50
Haseki hastanesinin tıp fakültesi için bastırılacak örneği gibi evrak.	80	6

Yukarıda cinsleri ve muhammen bedelleri yazılı olan malzeme ve tamirler ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. Şartnameleri encümen kaleminde görülür. İstekli olanlar hıfzıssıhha gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 15 — 9 — 936 salı günü saat 15 de daimi encümende bulunmalıdır. (B.) (1229)

Keşif bedeli 1543 lira 53 kuruş olan Büyükdada Yürük Ali plâjına ilâveten yaptırılacak inşaat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar belediye fen işleri müdürlüğünden bu iş için vesika almak ve 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve 115 lira 76 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 28 — 9 — 936 pazartesi günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (B.) (1226)

Senelik muhammen İlk
bedeli teminatı

Büyükdere Büyükdere caddesinde 209 N. lı kahve karşısında 104 metre murabba arsa. (937 mayıs sonuna kadar).	10	0,75
Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinin Çukur sokak sokağında 47 N. lı üst kat altıodalı ev. (937 veya 938 — 939 senesi mayısı sonuna kadar).	180	13,50
Üsküdar'da Tebağlar mahallesinde 13 N. lı Hayreddin çavuş mektebi (937 — 938 — 939 senesi mayısı sonuna kadar).	36,	2,70
Köprünün Köprü altı mahallesinin Kadıköy iskelesinde 88/1 N. lı dükkân.	2400	180
Köprünün Köprü altı mahallesinde Kadıköy iskelesinde 88 N. lı dükkân.	2160	162
Köprünün Adalar iskelesinde 8 N. lı dubada baraka.	420	31,50
Büyükdere'de Büyükdere caddesinde 90 N. lı kahve yanında 67 emtremurabbarsa (937 senesi mayısı sonuna kadar).	13	0,98

Yukarıda semti senelik muhammen kiralariyle teminatları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren 937 senesi peya 938 — 939 seneleri mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hıfzıssıhha gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 29 — 9 — 936 salı günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (B.) (1228)

Emniyet işleri U. müdürlüğünden:

1 — 936 senesinde zabıta memurları için diktirilecek azı 4270 çoğu 4896 takım elbise maa kasketin dikimi yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kasket dahil beher takım elbisenin dikiş muhammen bedeli 411 kuruştur.

3 — İhalesi 21 — 9 — 936 pazartesi günü saat 15 de Emniyet işleri Umum Müdürlüğünde müteşkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

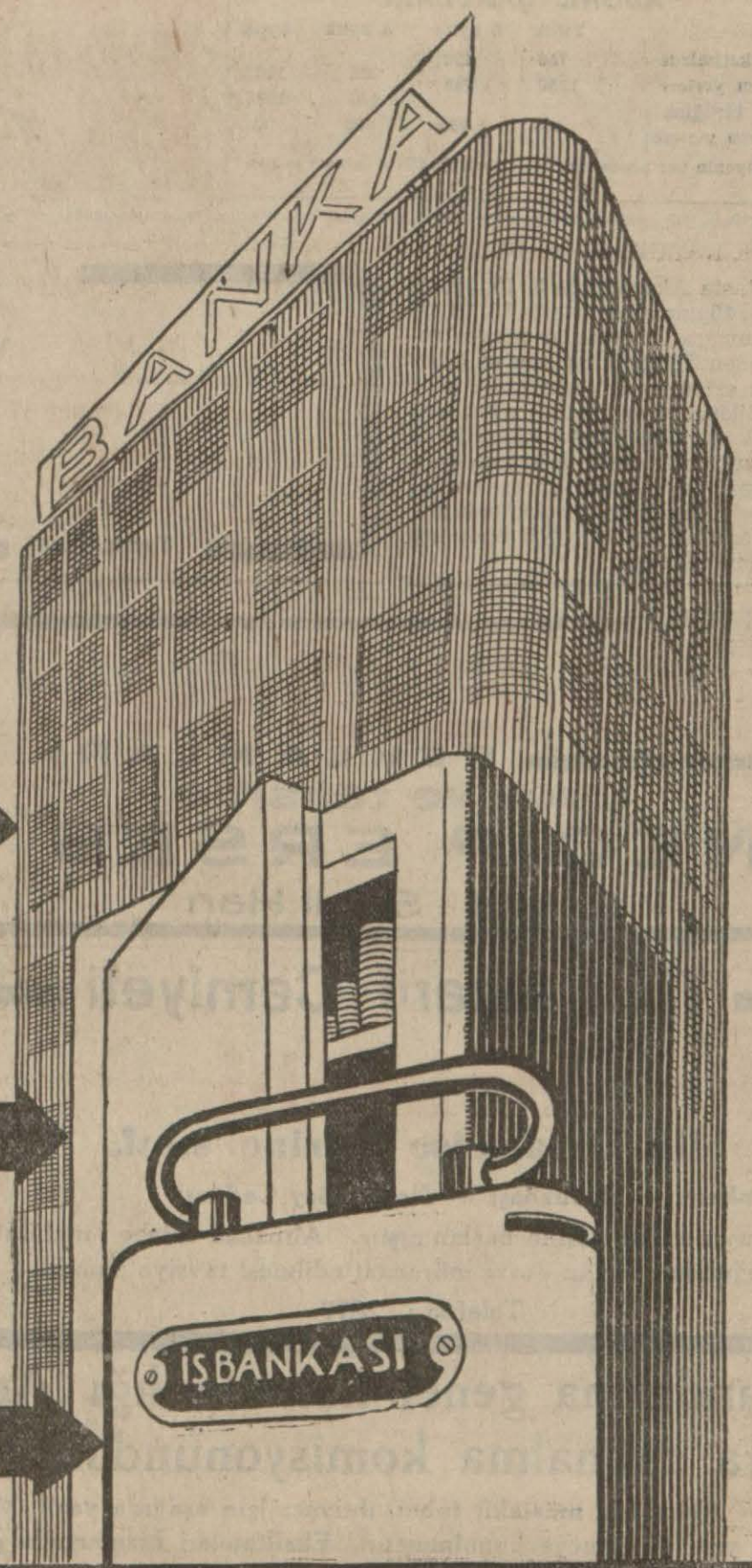
4 — Eksiltmeye girecekler 1447 lira 54 kuruşluk muvakkat teminat mektup veya makbuzile ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktiünden bir saat evvel komisyona vermeleri lâzımdır.

5 — Bu bapta fazlaca izah almak ve şartnamesini görmek isteyenlerin Emniyet işleri Umum Müdürlüğü Üçüncü Şube Müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (682) (884)

ÖBÜR GÜN

YARIN

BUGÜN

Bugünkü KUMBARA Yarın KASA,
öbürgün BANKA olur.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy — Köprübaşı
Tel. 42362. Sirkeci Mühürdar Zade
Han telefon: 22740

Trabzon Postaları

Pazar 12 de, Salı,
Perşembe 15 de

İzmir Sür'at Postası

Cumartesi 15 de

Mersin Postaları

Salı, Perşembe 10 da Kalkarlar

Diğer Postalar

Bartın — Cumartesi,
Çarşamba 18 de.

Izmit — Pazar, Salı, Perşembe 9,30 da.

Mudanya — Her gün 8,30 da.

Bandırma — Pazartesi, Salı,
Çarşamba, Perşembe, Cumartesi,
20 de

Karabiga — Salı, Cuma 19 da

Ayvalık — Salı 19 da, Cuma
17 de.
Salı günü kalkacak posta gidiş ve dönüşte Lapseki ve Imroza da uğrayacaktır.

TRABZON ve MERSİN postalarına kalkış günleri yük alınmaz. (1192)

Karıncağın Hayatı

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 75 kuruştur

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Ankara Yenişehirde Vilâyetler evi arkasındaki arsanın tesviye ve tanzimi işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşin muhammen keşif bedeli 7077 lira 89 kuruştur.

3 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Tesviyei türabiyeye ait fennî şartname.

C — Keşif cetveli.

D — Projedir.

4 — İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Vekâlet Levazım Bürosundan alabilirler.

5 — Eksiltme 28 — 9 — 936 tarihinde saat 15,30 da Vekâlet binası içinde toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat 531 liradır.

7 — Teklif mektupları yukarıda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Dahiliye Vekâletine getirilerek eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektupları gene 5 inci maddede yazılı saate kadar Reisliğe gelmiş bulunmaları şarttır. Teklif mektuplarının dış zarfları mühür mumu ile iyice kapatılmış olmaları şarttır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. (837) (1199)

Türkiye Ziraat Bankasından:

Bankamızca alınacak seksen beş adet portatif yazı makinesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye iştirak şartları:

1 — Teklif mektubu "teslim müddeti tasrih edilmelidir."

2 — Görülüp tecrübe edilmek üzere teklif edilecek makinelerden bir adet.

3 — Müteharrik aksamın analiz raporu.

4 — % 7,5 teminat akçesi

5 — Yedek aksamın ayrı ayrı fiyat listesi.

Ankarada banka levazım müdürlüğüne verilmelidir.

Eksiltme müddet 15 Eylül 936 akşam saat on dörde kadardır.

Banka tercih hakkını muhafaza eder. (1035)

Büyükdada İskele Tesisatında

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

Bu akşam 21,45 de

ŞİRİN TEYZE

Yarın akşam

Narlıkapı Şafakta

HALİME

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ

PARA

Dün ve Yarın Kitaplarındandır

Fiyatı 25 kuruştur

ACELE SATILIK EV

Feriköy Rum kilise yanında Keşfi efendi sokak 2 numara. Müracaat aynı mahalde.

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmeyen yerlere	180	950	500	180

Türkiye'nin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır

KURUN

YAZI VE YONETİM YERİ:

Istanbul, Ankara Caddesi, (VAKIT yurdu)
Telefon {İdare: 24370
Yazı İşleri: 21413
Telgraf adresi: KURUN İstanbul
Posta kutusu No. 46

KİRALIK KÂRGİR EV ve DÜKKAN

Besiktasta Akaretlerde 5, 15, 18, 29, 30, 38, 41, 45 numaralı evlerle 15, 19, 20, 24, 43 numaralı dükkânlar kiraya verileceğinden 5/9/36 tarihinden itibaren açık arttırmaya konmuştur.

İsteklilerin 18 Eylül cuma günü saat on üçe kadar Besiktasta Akaretlerde 54 numaralı müteveli dairesine ve o günün saat on üçünden on beşine kadar Beyoğlunda Telgraf sokağında Beyoğlu Vakıflar direktörlüğü ihale komisyonuna gelmeleri.

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri

Her eczanede arayınız

İŞIKLI

NEON

REKLAMLARI

Ucuz ve taksitle

NECİP ERSES

Galata : Sesli Han

Türk Maarif Cemiyeti

Mektebi

İlk, Orta, Lise "Birinci sınıf,"

Ankara — Havuzbaşı — Necati Bey Caddesi

Kayıt muamelesine başlanmıştır. Alınacak talebe mahdud olduğundan bir an evvel müracaat edilmesi tavsiye olunur.

Telefon : 2877

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Ankarada müstakil tabur ihtiyacı için aşağıda yazılı yiyecek ve yem eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeleri hizalarında gösterilen günde yapılacaktır.

2 — Eksiltme şartnameleri Jandarma genel komutanlığı kurağın daki komisyondan parasız olarak alınabilir. Eksiltmeye girmek isteyenlerin şartnamelerinde yazılı belge ve ilk teminat makbuzile teklif mektuplarını eksiltme vaktinden en az bir saat evvel Komisyon'a vermiş olmaları.

Cinsi	En az Kilo	En çok Kilo	Tahmini bedeli Lira	İlk teminat Lira	İhale günü ve saati
A. Ekmek	120,000	190,000	19,000	1425	18/9/936 Cuma 11 açık eksiltme
B. Kırmızı biber	400	500	150		18/9/936 Cuma 14
Sabun	1400	1600	640		
Beyaz K. üzüm	1600	1800	405	89 63	

C. Kuru ot	60,000	110,000	4400		19/9/36 Cumar tesi saat 10 da
------------	--------	---------	------	--	----------------------------------

Saman	50,000	80,000	1200		
-------	--------	--------	------	--	--

5600 420 Lira

Yanınızda ter kokan biri oturursa ona

SÜDO-RO-NO PERTEV
tavsiye ediniriz!

SIZE EBEDİYEN MÜTEŞEKKİR KALIR.

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası Negriyat Direktörü: Refik A. Sevensil

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

İSTİKLÂL LİSESİ

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN :

- 1 — İlk, orta ve lise kısımları için kız ve erkek, yatılı ve yatsız talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 — Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 — Eylülün on beşine kadar kaydını yeniletmeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 — İstiyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında

Telefon: 22534

Nişantaşında . Tramvay ve Şakayık caddelerinde

YATI

Şişli Terakki Lisesi

GÜNDÜZ

ANA - İLK - ORTA - LİSE

KIZ VE ERKEK TALEBE İÇİN yanyana ve geniş bahçeli iki binada AYRI YATI TEŞKİLATI vardır. Mevcut FRANSIZCA, ALMANCA, İNGİLİZCE kurslarına dokuz yaşından itibaren her talebe iştirak eder. Mektep her gün saat 10 - 17 arasında açıktır Kayıt işlerine CUMA, PAZARTESİ, ÇARŞANBA günleri baki.

İhr. Telefon: 42517

Saraçhanebaşı Horhor caddesi

YATI

HAYRİYE LİSESİ

GÜNDÜZ

Ana - İlk - Orta - Lise . Tam devre

Okulumuz bu yıl gördüğü teveccüh ve rağbetten dolayı ilk sınıflardan itibaren yabancı dil tedrisatına yeni bir teşkilatla mühim bir isikamet verilmiştir. Kızlar kısmı ayrı bir dairededir. Mektebin hususî otobüsleriyle nehar talebe her gün evlerinden aldırılır. İstiyenlere tarifname gönderilir.

Kayıt için her gün saat 10 dan 16 ya kadar direktörlüğe müracaat edilmelidir. Telefon: 20530

Dr. İhsan Sami

Öksürük şurubu

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek etkili ilaçtır. Her eczanede ve ruza depolarında bulunur.

Kolec ve Ticaret kısımlarile

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi

Eylülün 22 nci salı günü saat 13,30 da açılır. Sıhate, tedrisata ve ahlâka pek iyi dikkat edilir. Kayıt ve kabul için salı günleri saat 9-12, cumartesi günleri saat 14-18 e kadar mektebe müracaat. İstiyenlere mektebin tarifnamesi gönderilir. Telefon: 60474

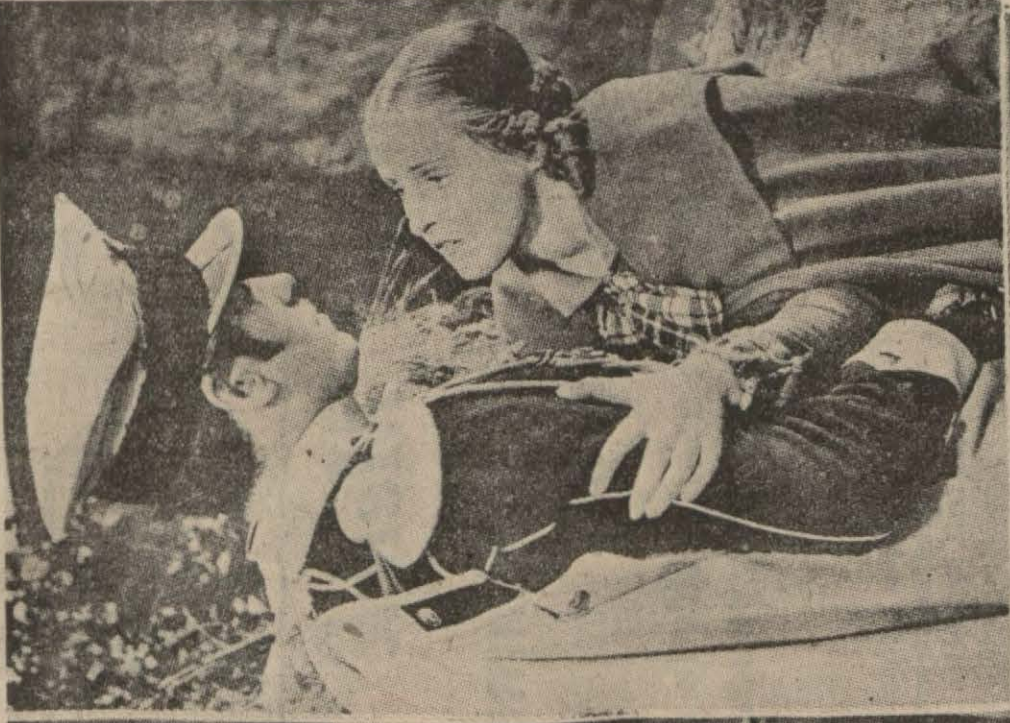
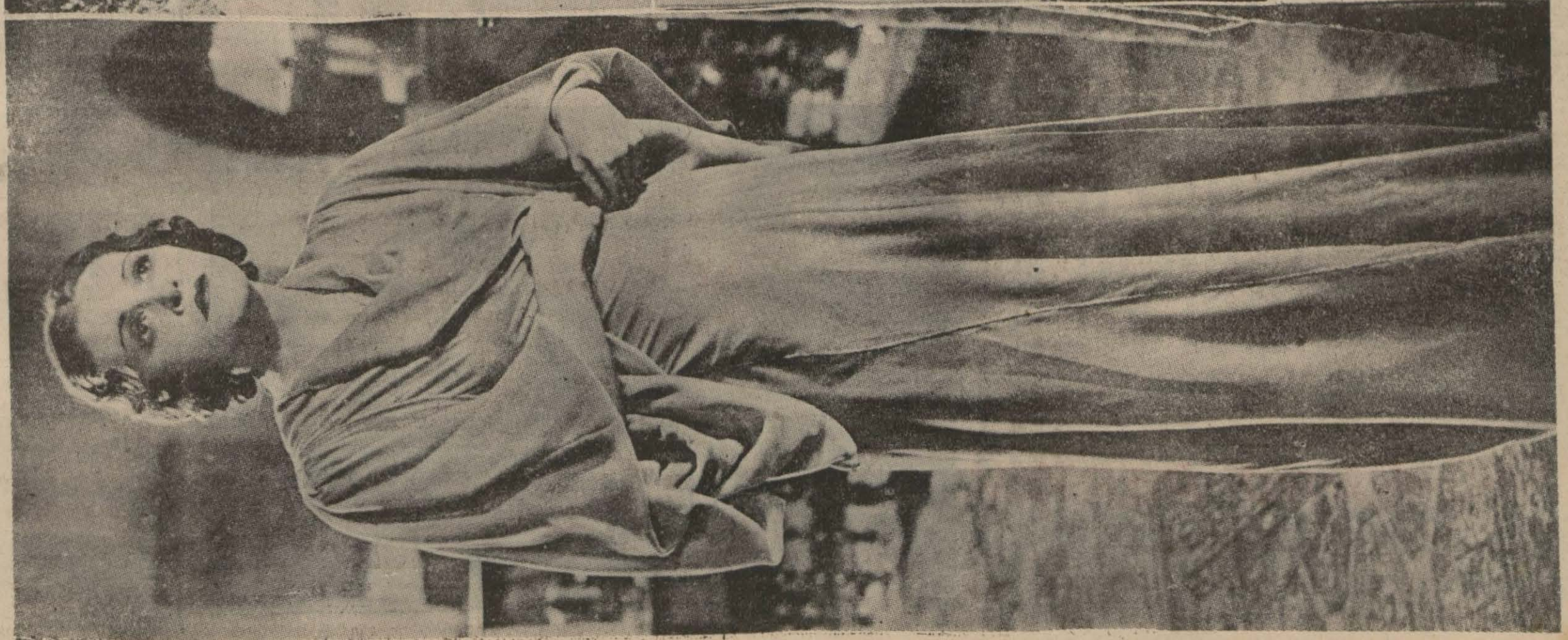
PARASIZ
VERİLİR

URUN

İLÂVESİ

GÜZEL
SANATLAR
KADIN
MODA
SİNEMA

Cumartesi, 12 Eylül 1936, No. 17

Solda: Alman filmlerinde bir-
denbire meşhur olan bir yıldız;
Sağda (yukarıda): Alman artist-
lerinden Villy Brigel ve Hansi
Knuteck "at gezintisi," nde; (Alt-
ta): Elemor Poucl "dans başlar-
ken," filminde.

Arkadaşımız

Yıllarca oturup didindiği masada, ben, şimdi onun için bu satırları karahıyorum. Dayandığım yerde onun dirseklerinin izi, onun nabızlarının sıcaklığı var gibi. Zavallı Sırrı, zavallı kardeş! Ömrün, dinmiyen bir çarpıntı, bir feragat zinciri idi. Yıllarca gün batışı görmedin. Duygulu ruhunu besliyecek güzel akşamları sen masanın başında, karmakarışık kâğıt yığınları, çetrefil ajans tomarları, telefon zilleri ve makine gürültüleri arasında geçirdin. Bu çekilmez yükü taşımak, bu gerçekten büyük azaba dayanmak için nasıl bir tesellin vardı, bilmem. Fakat en yorgun deminde, en yaralı günün de yüzünü süsleyecek bir gülümseyiş bulur, sevgini bu tatlı gülüşle karşıdakilere sunardın. Dördini hep kendine sakladın. Sevincin... O zaten yoktu ki cömertçe paylaşasın. Çocuk yaşında başına ev gâilesi, genç omuzlarına aile yükü çökmüştü. Yılmadan, yüksünmeden çalıştın. Herkes, şimdi senin fedakârlığını, başkalarına siper oluşunu, överek anıyor. Dün bu değer için belki omuz silkenler bile vardı.

Ömrün acı geçmişti. Ölümün de öyle oldu. Hangi ölüm tatlıdır, demiyorum. Vakitli gelen ecel, izirapsız bir son nefes, Adam eğlunun son mükâfatıdır. Sen, bunlardan da uzak kaldın. İn yakınlarmın, sevenlerin sen, sancı zıpkınlarıyla kıvrılırken hiç bir şey bilmiyorlardı. Başucunda hekimlerin telaşlandığını, hastahaneye kaldırıldığını da duy mamıştık. Hastalığın tatil gününe rastlamıştı. Hayat bu son talihsizlikten olsun seni kurtarmak istemedi. İstanbul'da, hastahanelerden en çok on dakikalık bir uzaklıkta peritonitten öldün. Sana yardıma koşan fennin bile ayakları kırıldı.

Şimdi, senin masanın üstü mezarından toplanan çiçeklerle süslenmiş. İçinde gençliğin gibi renkli canlı ve girgin yapraklar var. Çoğu ateş renginde. Ah ne olurdu kap kara açan çiçekler bulunsa ve

senin için onlardan gelenkler örülse idi!

S. Gezgin

Dışından dürüst, çalışkan bir iş adamı gibi görünen Sırrı, içinden de bir aşk, bir sevgi, bir insanlık adamı idi. Bir gün Kurunun yazı odasında karşılıklı bir dertleşmemizde bana içini döken Sırrı hiç olmazsa bize kendi içini anlatan küçük bir eser meselâ bir roman verip bu dünyadan öyle göçmeliydi. Tam iyi insan vâfına lâvık olan Sırrı, bu kadar erken kaybediş-

ce daha cesaret almıştım.

Bu Sırrı idi.

Karilerin da ma eserini gör düğü, fakat kendisini ve imzasını ancak yakın münasebetlerde keşfedebildiği yazı müdürleri arasında Sırrı, arada bir kendi sesini de doğrudan doğruya okuyucularına duyurmak fırsatını bulan, onların önünde alının temiz teri ve vakur samimiyetile beliren bir emektardı.

Sırrı, kendi neslinin bütün hususiyetlerini taşıyan; çok çalışkan, bir çok işleri yapan ve hepsini de kısa bir zaman-

Zavallı Sırrı, kibar bir çocuktu, kendisini çok severdim, teessürüm pek fazladır. Başka bir şey söyleyemeyeceğim.

Halit Fahri

Sırrı,

Sen, seninle beraber solmağa terk edilen en beyaz çiçeklerden daha temiz ve beyazdın. Yazık ki bu kadar temiz olman, yazık ki bu kadar iyi olman arkandan biraz daha fazla ağlamak, biraz daha fazla gözyaşı dökmekten başka bir işe yaramadı.

Sen keşki o kadar iyi kalpli ve o kadar temiz olmasaydın!

Murat Sertoğlu

Bu büyük acı karşısında ne yazayım?..

Daha bir kaç gün evvel sesizce, iddiasızca yarattığı o samimi havası, o asil, ince varlığının yüksekliliği ile hepimizi büyülemiş, bir kat daha kendisine bağlamıştı..

Engin bir tevazuun perdelediği şair hüviyetinde en derin ve reel "İç" ini, durgun gözlerinde şefkatin, iyiliğin parıltılarını, ve hiç bir maddi leke ile kırılmamış alnında azmin, iradenin kalm çizgilerini taşıyan Sırrı, tam ve mert bir insanın sembolüydü.

Vazife aşkı, yurduna çalışabilmek ve zevkle yaşayabilmek onun en birinci ve en önde gelen idealiydi... Yaratılıştan bedbin olan şair ve insan Sırrı o kadar feragat sahibi ve o kadar fedakârdı ki mariz ruhunun iniltilerini kendi içinde gömer ve yurduna en ışıklı en bahtiyar ve mes'ut havayı terennüme çalışırdı.. İşte Sabah'ın son mısraları:

... İçinin görünmez derinliğine
Sarışın rüyayı göm de kamil-
dan!..

Sırrıyı Tanrının ebediyetine verirken, ona esasen lâvık olduğu huzuru dilerim..

İbrahim Hoya

Sırrı Uzelli'nin beklenmiyen ölümü karşısında gözyaşlarımıza gönülden iştirak ediyorum.

Gavsi Ozansoy

Sabah

Rahmetli arkadaşımızın büyük bir emekle çıkardığı KURUN ilâvesin de iki hafta evvel negrettiği son şiiri

**Gün başladı gene lâmban yanmadan
Karanlık göklerin sırrı çözüldü.
Kaldırım konuştu, bir çocuk güldü
Gözlerin açıldı hiç kapanmadan..**

☆

**Saatler çalışıyor: Vakit tamamdır.
Koşuyor sormadan hayata sokak.
Sahneye yeni bir eser konacak
Bu belki komedi, belki dramdır..**

☆

**Çıkıyor gibisin bir fırtınadan
Işıklar yüzünde bir ateş iğne
İçinin görünmez derinliğine
Sarışın rüyayı göm de kıldan.**

A. Sın Uzelli

mize yandım. O iyi ve genç insan daha yaşasaydı ileride tam kâmil bir insan olacaktı.

Osman Cemal

Ben gazeteciliğe başladığım zaman yazı müdürü diye karşında, eski zamanların yaşlı ve tecrübeden sertleşmiş bir insanı yerine; genç, munis ve gülümsemeğe hazır yüzile kendi neslimden birini görün-

da ve elverişli surette başaran biri idi.

Bazı insanların ölüm haberleri çıktığı zaman az sonra bir yanlışlık olduğu anlaşılarak bu haberin tezip edildiğini görüyoruz. Kaybettiğim yakın arkadaşım ve ustam Sırrı için de keşki böyle feci bir lâtife yapılmış olsaydı!

Heyhat...

Hikmet Münir

SİNEMA

Mavi Melek

Televizyonda görünmek istemiyor !.

Televizyon nedir; nasıl istifade ediliyor; istikbalde televizyondan ne beklileyebiliriz ?

Televizyon son senelerin icadı olmakla beraber son derece az terakki eden bir fen sayılabilir. Sinemanın kırk senelik bir mazisi olduğu halde bundan on sene evvel ikinci bir terakki göstermiş ve sesli film yapılmaya başlanmıştır.

Aşağı yukarı yine on sene sonra sinemada bir başka muvaffakiyet kazanıldı: Renkli film. Gegen sene de mücessem film üzerinde ilk tecrübeler yapıldı.

Televizyon ise sinemadan pek az bir müddet sonra ortaya atılıp üzerinde uğraşılmağa başlanmış bir eserdir. Bununla beraber ilk muvaffakiyetler son seneler zarfında alınabilmiştir.

Bugün Londrada ve Pariste televizyon istasyonları vardır. Buralardan neşredilen filmleri aboneler evlerinde muntazaman seyrediyorlar.

Yalnız, bugün televizyon daha ilk safhasındadır; ve uzaktan uzağa naklolunabilen ancak film, yani resimdir. Haluki televizyonun asıl gayesi bir yerde olan vak'ayı başka bir yere nakletmektir.

Bununla beraber, televizyon film naklinde bir şey kaybetmiş olmuyor. Belki kazanıyor. Çünkü bugün, bir futbol maçının filmi alındıktan sonra on dakika zarfında televizyonla neşri kabil olmaktadır. Bu on dakika içinde film üzerinde bir "ayıklama", amelîyesi bile yapılmış, yani filmin gösterilmesi en fazla lüzum olan kısımları ayrılmıştır.

Şimdilik televizyon, uzaktan neşredilen bir sinema olarak kalacak gibi görünüyor. Şüphe-

siz ki, bir film seyretmek herhangi bir hâdiseyi seyretmekten daha fazla hoşadır.

Bu yüzden Londra ve Paris televizyon istasyonları, mühim hâdiseler müstesna olmak üzere, hemen her gün film neşretmektedirler.

Bu suretle sinema yeni bir safhaya girmiş bulunuyor: Televizyonla birleşerek beyaz perdeden kalkıp herkesin önünde ki küçük perdeye konmağa tercih ediyor..

Sesli film çıktığı zaman sinemada büyük bir inkılâp olmuş, herşeyin altı üstüne gelmişti: Bir çok meşhur yıldızlar birdenbire sönmüş, bir kaç ay içinde adları unutulup gitmişti. Çünkü, bu artistlerin sesleri sesli filme gelmiyordu. Onun için yalnız, diğer sahadaki maharetlerinin yerine başka birinin konulamıyacağı artistler sinemada bırakıldı. Bunlar filmleri yine sessiz olarak çeviriyorlar, filmin ses kısmını, başka bir artiste çevirtirerek, buna ekliyorlardı.

Hem sesleri, hem de eski maharetleri ile yerlerini muhafaza eden artistler pek azdı.

Bugün de, televizyonla neşredilecek filmlerin bazı hususiyetleri bulunması lâzım geliyor. Bundan başka, televizyon istasyonları hazır yapılmış filmleri değil, hususî suretle kendileri için çevrilmiş filmleri göstermek istiyorlar.

Bu filmlerde en meşhur artistleri kullanmak da televizyon şirketlerinin başlıca gayesidir.

Bu itibarla, herkesin aklına geleceği gibi televizyon filmi için kendisine ilk müracaat edi-

Mavi melek Marlen Dietrich

len artist günün en meşhur yıldızı olan Marlene Dietrich oldu.

Mavi Melek bu teklifle evvelâ Amerikada karşılaştı. Bir film şirketi, televizyonda gösterilmek üzere, kendisinden bir film çevirmesini istedi.

Marlene bu teklif üzerinde hiç düşünmeğe lüzum görmeden, hemen reddetti.

Bunun sebebi, bir yandan, kendisine az para verilmesiydi. Çünkü, yalnız Londradaki televizyon istasyonuna gönderilecek olan bu film, bir çok sinemalarda gösterilmiyeceği için, çok kâr bırakacak bir şey değildi.

Fakat, Marlene Dietrich belki bu paraya razı olabilirdi. Onun reddetmesindeki asıl sebep filmin yalnız bir televizyon istasyonunda gösterilecek olmasıdır.

Meşhur artist emek vererek ve bütün san'at maharetini kul-

lanarak yaptığı bir filmin ancak bir kaç yüz kişi tarafından görülmesine razı olamıyor.

Marlene Dietrich'e aynı teklif, Avrupaya geldiği bu son günlerde, bizzat Londra televizyon şirketi tarafından yapılmış ve artist yine reddetmiştir.

300 dolara bir hatıra

Gegen kış ölen sinema artisti John Gilbert (Con Gilbert) in bazı eşyası Hollywoodda müzayede ile satıldı.

Ölen artistin dostları - bilhassa kadın dostları - onun bir hatırasını ele geçirmek için yüzlerce lirayı gözden çıkardılar.

Bu arada Marlene Dietrich tam üç yüz dolar vererek John Gilbertin yatak çarşafını almıştır.

Zelzeleye uğramış!

Muallim tahtaya okunması zor bir resim yazdı ve çocuklara sordu:
— Bu neresidir, bilen var mı?
Çocuklardan biri parmağını kaldırdı ve söyledi:
— Zelzeleye uğrayıp altı üstüne gelmiş bir şehir.

Dalgın

Alimler dalgınlıklarla meşhurdur. O da dalgınlığa meşhur bir âlimdi.

Bir gün sokağa çıkarken hizmetçisine sordu:

- Şapkam nerede?
- Başımızda bayım.
- O halde neye vermiyorum sun?

Teselli

Eve gidiyorlardı. Birisi ötekine:

— Sizi yanımda gördüğüm için çok memnûm, dedi. Ben o kadar acemiylim ki...

Öteki mukabele etti:

— Size elimden geldiği kadar yardım etmek isterim.

— Hayır, yauluş anladınız:

Sizi yanımda gördükçe kendi acemiliğimden utanıyacağımı ve "benden de acemiler varmış," diye teselli bulacağımı düşünüyorum.

Kaz

Babası oğluna mektup yazmış, geleceğini haber veriyor - du.

Oğlu hemen kalemi eline aldı. Cevap yazdı:

"Geleceğini yazıyorsun, çok sevindim. Seni istasyonda karşılamak isterdim. Fakat işleri -

Yazısız Hikâye:

Komisyon

Hırsız tabancayı çekti:
— Eller yukarı! Çıkar paraları!
Adam cebinden paralarını çıkardı, saydı. İçinden bir kaç liranı çıkardı. Cebine koydu. Kalanları hırsıza verdi.

Hırsız:
— Ötekileri de ver! dedi.
— İnsaf et biraz, yahul Sana bu kadar para kazandırıyorum. Yüzde on komisyon vermez misin?

Hediye

Bir hafta gündüz plâjda, gece otelde bir hayat yaşamışlardır. Bir hafta sonra ayrılırken kadın:

- Bir şey unuttun, dedi,
- Ne unuttum?
- Hediye.
- Zarar yok, canım. Sonra bir kravat veya bir mendil gönderirsin...

Fırsat

Filozof bir hikmet yumurtaladı:

— Fırsat bir tel saç olan bir peridir. Kim açık göz ve tetik davranırsa bu bir tek saçtan tutar, yakalar.

Dinliyenlerden biri:
Aman! dedi. Bunu kadımlaş duymasın. Başında bir tel saç olan erkeklerin peşini bırakmazlar...

Lüzumlu şey

Yaramaz Ertuğrul bayana öğretmene sordu:

— Rafadan yumurta nasıl yapılır?

— Suda haşlamakla.

— Peki, su içine bir şey koymak lazım değil mi?

— Hayır, lazım değil.

— Lâzım, bayan öğretmen. Söyle bakayım, ne lâzım mı?

— Yumurta!

— İşte bir tane!

— O Keman benimdi!

Tanması için, koltuğunun altına bir kaz al. Böylece, seni hemen tanım.

SİRRİ için...

le içinde üç ay yattığım hastahanedan dün, Sırrımın cenazesini kaldırmışa gittiğimiz zaman duyduğum acı, bu binadan benim de aynı şekilde çıkmamış olmağımın verdiği sevinç nisbetinde kuvvetli oldu.

Fikret Adil

Merhum Sırrı, matbuat alâlesinin güzide bir rüknü ve şahşan benim çok yakın dostumdur. Kendisi arkadaşlarımızın gazetecilik hayatında başlık da doğsaydı. Sırrıyı kay-

Niyazi Ahmet

Sırrıyı ilk tahsil çağında tanıdım. Yanyana geçen ilk tahsil çağından beri gerek arkadaşlığımın, gerek hocaları-
nın çok sevdiği halük bir arkadaşta. Sırrı ile yüksek tahsil devresinde tekrar buluştu. Hiç değişmemişti. Girdiği muhitte onu sevmek, ona hümet hissi duymamak kabili değildi. Aramızdan ayrılsa dağlanan kalbimizin acıları ututulamıyacak kadar derindir.

Zeki Saltuk

Bir arkadaşın hiç beklenilmiyen ölümü kadar insana hatyatın, gündelik didimelerin istikbal endişelerinin boşluğunu, kofluğunu gösteren bir şey yok. Aman yarabbi, insanlar böyle anlarda ne kadar iyileşiyorlar, tövbe-kâr ve filosof oluyorlar, birbirlerine kardeşçe muamelelere yelteniyorlar. Lâkin bir an sonra, ortadan kaybolan ve artık zaman zaman:

— Zavallı, genç yaşta ve hiç yoktan öldü...

Diye anılacak olan vücut bir tarafa bırakılarak büyük fakat basit muamma ile "Ya ben de ölseydim, ne olacak - tı?," sorusu ile meşgul olunuyor.

Arkadaşım, meslektaşım ve kapıyoldaşım Sırrım ölümlünden ziyade, ben dahi, bu ölümlün bende uyandırdığı düşünceler ve korkulardan bahsetmek gibi aynı beşerî zaafa ve nâhveti esir oluyorum ve ne yalan söyleyeyim, vakti-

duvarlarla benliğinin setleri arkasına çekilen Sırrıyı, ebediyen sustuktan sonra da, gene kalbimizde bulacağız ve bulmakta devam edeceğiz; fakat heyhat ki artık kendini değil...

Feridun Osman

Merhum Sırrı, matbuat alâlesinin güzide bir rüknü ve şahşan benim çok yakın dostumdur. Kendisi arkadaşlarımızın gazetecilik hayatında başlık da doğsaydı. Sırrıyı kay-

Bu zavallı arkadaşım, Kurunun intişara başladığı tarihten beri bu gazetenin yazı işleri müdürlüğünü yapıyordu. Kendisi liyakat, istidat ve bilgisi sayesinde muharrirlik ten istihbarat seflğine, oradan da yazı işleri müdürlüğü ne kadar yükselmişti. Fakat mahiyet ve tevazuundan hiç bir şey kaybetmemişti. Onu tanıyanlardan bir çokları, kendisinin yazı işleri müdürü olduğunun bile bilmezlerdi. Çünkü Sırrı, meslekteki bu yükselişini herkese bildirmekten çekinmiş, kendi mütevazı köşesinden kılmağı tercih etmişti.

SON RESMİ

betmekten duyduğum hakiki acı daha fazla artmazdı. Hüviyetinde temiz ve muvaffak bir gazeteci, kibar ve alâkalı bir arkadaş cevherleri taşıyan bu çocuğu toprağa verirken, eminim ki, onu en uzaktan tanıyanlar da en yakınları kadar tasalandılar, gözyaşı döktiler.

Onu biraz çekingen ve bir hayli donuk gösteren sülküne, bir amatör ruhla spor işlerimizin iperi arkasında ne kadar ılık bir ruhu, ne kadar canlı bir şahsiyeti vardı? Matba-

larını gazetesine geçirirdi. Sırrımın, Vakt ve Kurun sütunlarında çok kıymetli yazıları çıkmıştı, spor işlerimize hakkında yazdığı makaleler, mütâbaalar tise, kıymetçe hepimizin fevkinde idi. Doğru görüşü, bitarafılığı ve bilgisi kendisine spro işlerinizde mühim bir mevki yapmıştı.

Sırrı, hilkaten çok nazik, terbiyeli, cıvanmert bir Türk çocuğu idi. Bütün arkadaşlarıyla çok samimi münasebat tesis etmiş, hiç kimseyi incitmemiş, tevazu ve mahiyetle herkesi kendine meclûp bırakmıştı.

Bu zavallı arkadaşım, Kurunun intişara başladığı tarihten beri bu gazetenin yazı işleri müdürlüğünü yapıyordu. Kendisi liyakat, istidat ve bilgisi sayesinde muharrirlik ten istihbarat seflğine, oradan da yazı işleri müdürlüğü ne kadar yükselmişti. Fakat mahiyet ve tevazuundan hiç bir şey kaybetmemişti. Onu tanıyanlardan bir çokları, kendisinin yazı işleri müdürü olduğunun bile bilmezlerdi. Çünkü Sırrı, meslekteki bu yükselişini herkese bildirmekten çekinmiş, kendi mütevazı köşesinden kılmağı tercih etmişti.

Evvelki gece ölümü haberi ni aldığım vakit adeta beynim den vurulmuşa döndüm; sevdiğili bir dostumun; kıymetli bir arkadaşımın bu hiç umulmıyan ölümü, beni tâ canemimden yaraladı. Hersey aklıma gelir, fakat Sırrımın genç yaşta hayata gözlerini kapaması aklıma gelmezdi.

Bizler, matbuat ailesi en sevdiğimiz bir arkadaşımızı memleket de en kıymetli bir gencini kaybettik.

Ahmet İhsan

Sırrıyı Mütarekonin kardeşlerinde beraber çalıştığımız Tevhidîfârdan tanıyordum. Yanılmıyorsam Sırrı ilk önce gazeteciliğe burada başlamıştı.

İyi ahlâk sahibi, sessiz tam tabirile uslu bir çocuktu. İstihbarat işlerinden ayrıldık -

(Sonu 10 uncu sayfada)

Alfred Noyes

Yazan: İbrahim Hoji

20 inci asır İngiliz şiirini gözden geçirirken, Alfred Noyes'i bir yana bırakmak olamazdı. Hakikaten, Kipling gibi o da çok okunan bir şairdi. Mahşerlik bir okuyucu kütlesi daima ve daima onu tutuyor ve yirminci asrın şiire ahenk veren, billûrlaştıran bir unsuru diye sayıyordu. Lâkin 1912 den 1922 yılına kadar, yepyeni bir şiir tarzı kurmaya, üretmeğe çalışan yazıcılar, münekkithler onu ihmal ettiler ve âdeta halka u - nutturmaya çalıştılar. Bununla beraber şairi seven, anlıyan okuyucuları onu daima okudular ve "şiirlerinin değersiz, ucuz kalite,, olduğunu iddia eden mütaalealara hayret ve hidetlerini saklıyamadılar.

Şurasını hatırlatmak isterim:

Beğenmemeklik, istigna, horbakma, küçük görme gibi huy - ların âdeta beynelmîl bir karakteri vardır. Bunlar hudut tanımaz, örf ve âdet dinlemez, edebî kültürü az veya çok olan yerlerin telâkkive kavrayış ölçüsile her yerde meydana çıkarlar. İşte İngiltere gibi başlı başına bir edebiyat ülkesinde de, edebî garaz ve kinin bulunmaması iktiza ve icap ederken, aynı şeyi orada da buluyor ve bu saikle Alfred Noyes'e karşı beslenen antipatinin sebebini, mahiyetini daha iyi anlıyoruz. Eğer kendimizi daha âdil ve bittaraf bir durumda tutarak şairi bu zaviyeden mütaale edersek, onun da, kendisini hor gören, beğenmiyen şairler kadar iyi ve fena tarafları bulunduğunu derhal kavrarız.

Alfred Noyes'i çekemiyenler yalnız eskiler değildi. Başka bir yazımızda kendilerinden bahsedeceğimiz ve "Georgian" (Corciyen) ler ismi altında toplanan bir takım gençler de ona hücum ediyor ve janrını pek eski buluyorlardı. Corciyenler, şama - tacı bazırğânlar edasile süslü, plüslü parlak imajlar içinde sakladıkları âdeta seri matahlarını

tepsiler içinde gezdirerek satmaya çalışıyorlardı. Halbuki, Alfred Noyes kendinden emindi. Şiir dağarcığı zengindi. Mısraları, okuyucularına zevk, sunuyor, tat veriyordu. Ve bütün eserleri Viktorya devrinin akislerini taşıyordu. O, Viktorya şafağının silik lâkin yumuşak aydınlığında geziniyordu. (Corciyen) ler ise, fakir şiir dağarcıkları lâkin engin farfara - larile (Corciyen) "fecri kâzı - bında,, bocalıyorlardı.

1880 de Staffordshire'de doğan Alfred Noyes, Oxford üniversitesinden çıktıktan sonra, kendisini şiire verdi, harıl harıl eserler yaratmaya başladı. Muhayyilesi geniş, şiir malzemesi bol olan şairde, tenevvü bulamadığımızı da söyleyeyim. Sahtıhtan şiirleri caziptir, göz kamaştırıcıdır. Bunların üzerinde dalgalanan renk akıcı, tahrik edici, ve renkleştirici ışıklar bizi şaşırtır. Ve bu şaşkınlıkla hakiki, kılı kırk yaran tenkit has - samız körleşir, kaybolur. Meselâ Eski Japon Masalı, Drake, Mermaid hanı masallarını okuyunuz, bu iddiamı haklı bulacağımıza eminim. İşte bu bildiğimiz, doya doya kanıksadığımız söz ve fikirlerin — yalnız bir farkla — türlü renk ve imajlarla; bezenerek tekrarlanışı, şu adım başı gördüğümüz manzara - ların, yağlı boya gibi resim - lendirilerek tasvir edildişi. İlk ten hoşumuza gider. İşte o kadar. Çünkü Alfred Noyes'in şiirleri, edebiyat bakımından sadece dışı süslüdür. İç boştur, koştur. Yalnız ve yalnız damağa tatlı gelen şekerlemeyi an - dırır. O an için okunduktan sonra, meselâ Şkispirin, Bayronun, Yeats'ın şiirleri gibi düşündürmez, hava gibi silinir ve çabucak unutulur gider.

Bununla beraber, Alfred Noyes'in bu karakteri, "serbest nazım,, denemeciliğine çıkan ve şiir mefhumunu kıran döken bir çok şairlerden daha sevimli, cana yakındır. ve oluşile tercih edilmeğe değer..

Haftanın (EDEBİ) Akisleri

"Yedigün" de "millî" mefhumunun şümülünü araştıran Falih Rifkidan evvel Faruk Nafiz'in aynı mecmuadaki dört satırlık bir şiirini okuyalım: Ay doğarken yolun bir ufkunda Öbür ufkunda bir güneş batıyor, Seni gittikçe genç eden seneler Beni gittikçe ihtiyarlatıyor!..

Faruk Nafiz hesabına bir hüznü taşıyan bu şiir, şairin bilmemek tecahülünde bulunduğu birisine ithaf edilmiştir.

Ulus başmuharriri yazısına şu cümle ile başlıyor:

"Acaba düşünüyor musunuz; bir gün nasıl bir garplı olacağız?..

Gelecek günlerin garplı Türkünü araştıran muharrir aynı yazıya şöyle devam etmekte:

"Bir İngiliz, bir Amerikalı, bir Alman, bir Fransız, bir İtalyan, bir İspanyol, bir Macar, bir Romanyalı, bir Yunanlı yan yana geldiği vakit bir kaç tavır ve esprit denemesinden sonra onları birbirinden ayırabilirsiniz. Halbuki hepsi garp medeniyeti âleminde dirler. Şarklılar için de böyledir. Bir kahvede yanyana oturan bir Arap, bir İranlı, bir Arnavut ve eski bir Türk aynı farkları gösterir. Yine nasıl garp medeniyeti âleminde hayat veya kültür gıptası ile İngilizleşen Fransız, Fransızlaşan Alman varsa, şark medeniyeti âleminde de, aynı sebepten Türkleşen Arnavuda sık sık rastgelirsiniz!..

Daha sonra şu mütaaleayı tetkik ediyor:

"Nasıl bir garplı olacağız?..

Cevap vermek kolay geliyor: Bir işveçli kadar garplı olacağız!..

Ancak bir işveçli bir İspanyola benzemediği kadar biz de Türk hashgımızı koruyacağız!..

Akbaba'da Yusuf Ziya karikatür sergisini anlatıyor:

"Bizde san'at ve sanayi sergilerinin ömrü cumuriyetle başlar. Ondan evvel sergi denince hatırmıza gelen şey kavun karpuz sergisinden ibarettir..

Biraz sonra şu fikrini söylüyor:

"Sergiye karikatür sergisi çegnisini veren bir tek imza var:

Cemal Nadir. Esasen Türk mi - zahında kafasile elini birleştiren ondan başka san'atkâr tanıyor muyuz? Cemal Nadirde her şey yerlidir. Çizgi de nükte de.. Meselâ şu (Cemiyeti Akvamda sünnet düğünü) ancak bir Türk zekâsından doğar.

Karikatür sergisinde büyük san'atkâr Münif Fehimin tarihî hikâye resimleri, taklidine bile imkân olmıyan fantezileri de yer almıştır..

Bu hafta İbrahim Alâettinin de "Kitapların talihi" başlıklı bir yazısını okuduk. Trois mecmuasından Andre Salmon'un kitaplara dair bir yazısından mülhem olarak "Bizim kitaplarımızın bahtları üzerinde,, yazılan bu yazıdan şu satırları alıyoruz:

"İyi veya kötü bir şahsiyetin ifadesi demek olan kitabın da insan gibi gençliği, olgunluk çağı, ihtiyarlığı ve ömrü vardır. Hattâ bu çağları geçirmeden doğar doğmaz eceli gelenler de olmuyor mu? Daima genç kalan yahut uzun uzun yaşayan kitap ne kadar azdır. Bununla beraber çağını ve devrini geçirmiş eserleri de ara sıra araştıran ve karıştıran da eksik olmuyor. Müzelerin ve mezarların ziyaretçileri bulunduğu gibi..

Eski kitap satan dükkânlar bana biraz türbe hüznünü verirler. Hele Babıâli köşesinde - ki mezarlık duvarına, yahut Divanyolunda Köprülü türbesinin parmaklığına ara sıra dizilen eski kitaplar!..

İbrahim Alâettin ödüncüki - tap vermek suretile bunları bir daha alamamak betbahtlığında kalmış insanların hüznlerine de temas etmiştir:

"Kitapların bir bahtı da iğreti vermeğe tahammülleri olmamaktır. Kitap meraklıları bunu borç para vermekten daha nazik bir ihtiyatsızlık sayarlar. İğreti aldığını iade etmemek suretile bir kütüphane sahibi olanlar bile vardır."

Bu bahiste bir şahide lüzum olduğu takdirde, ümit ederiz ki bütün kitap meraklıları ellerini kaldıracaklardır.

★ ★

Hoş sözler :

iş ingilizcede

Bir orta okulun ingilizce dersinde öğretmen bir öğrenciye sordu:

— İngilizler niçin bizden daha ilerdiler?

— Bütün çocukları ingilizceyi bizden daha iyi biliyorlar da ondan.

Söylemiye değmez

Hesap dersinde bayan öğretmen Sevime soruyordu:

— Doksan yediden otuz ikiyi çıkaracak olursak ne kalır?

Sevim biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Kalan sayı o kadar ehemmiyetsiz ki söylemeye değmez.

Mal onun

Tuğrulun dişi ağrıyordu. Yanağı şişmişti. Arkadaşı Gündüz dedi ki:

— Bu diş bende olsaydı, bir dakika tutmaz çektirirdim.

— Öyle ama, şimdilik benim olduğu için çektirmeye lüzum görmüyorum.

Yaramazlığın faydası

Yıldız telâşla telefonu açtı:

— Alo.. alo.. Doktor siz misiniz? Aman çabuk geliniz.

— Sen Yıldız mısın? Ne var? Hasta olan kim?

— Babam, annem, halam, anne annem, ablam, ağabeyim..

— Ya sen?

— Ben hasta değilim. Babam akşam midye dolması getirdi. Yaramazlık ettiğim için bana vermedi. Ama, hepsi hezirlendi. Çabuk gelin doktor.

Çirkin kızın hikâyesi

Bir varmış, bir yokmuş ev - vel zaman içinde bir memleket varmış. Bunun kralı, vezirleri, kumandanları hep ihtiyar, bitkin adamlarmış. Saçmalamaktan başka bir iş yaptıkları yokmuş. Bir gün kral ölmüş. Ahalî "ar - tık bu ihtiyarlardan bıktık; bundan sonra her işi gençler idare etsin. Hele kral olmak için küçük bir kız seçelim..", demişler.

Artık gehirler, kasabalar, köyler en güzel küçük kız seçimine kendilerinden birini göndermek için araştırmalara başlamışlar. Bir köyde uslu, akıllı bir kızcağız varmış ama çok çirkinmiş. Ama ne kadar çirkin. Saçları saman renginden gözleri yarı açık, yarı kapalı. İnsan suratına bakınca "inh" deyip iğreniyor. Hiç böylesi de güzellik müsabakasına girer mi?

O köyde başka küçük kız da yok. Köylüler kız güzel güzel giyindirmişler, süslemişler, saçlarını buklüm buklüm yapmışlar. Ama gene olmamış. Çirkin mi çirkin, biçimsiz mi biçimsiz. Köylülerin hiç de sevmediği, göremediği bir kambur ihtiyar varmış, kıza acımış. Demiş ki:

— Canım boş yere ne bu kadar uğraşıyorsunuz? Bu sizin becereceğiniz iş değildir. Birra - kın bana. Onu ormana götür - yim, oradaki dostlarımın yardımıle öyle güzelleştiririm ki bütün dünya şaşar.

Köylüler bunu kabul etmek mecburiyetinde kaldılar. Tabii, yapacak başka çareleri yoktu. Yarı deli yarı akıllı olan kambur kıızı elinden tutarak ormana götürdü. Tam ormanın ortasına gelince bağır -

— Ey güzel rüzgâr, ey güzel baba, ey dostlarım bana yardım ediniz. Köyümüzün şerefini kurtarmak için bu kıızı güzelleştirmek istiyorum.

Güzel rüzgâr tatlı esmeye, küçük kızın yanaklarını okşama - ya başladı. Güneş baba sı - caklığını arttırı arttırı onun saçlarını pişirdi, kızarttı. Kü - çük kuşlar en güzel seslerle ötüşerek kıızı gülümsetiyor, ağ - zına intizam veriyorlardı. Yü - züne gözüne çarpan çiçekler çillerini alıp götürüyordu. Fa - kat gözleri bir türlü açılmı - yordu. Bir avcının vurduğu ya - ralı bir ördek kaçmış, ormana girmiş, kızin yanına kadar gel -

Küçük Bilgiler

— En büyük hayvanlar, en küçüklerini yemekle geçinirler. Meselâ balina balığı, hemen de mikroskobik denemek kadar küçük deniz hayvanlarıyla beslenir.

— Meksikada Santamarya - da müthiş büyüklükte bir çınar ağacı vardır. Bu ağacın yaşı beş bin ile on bin arasında tahmin ediliyor. Dünyanın bu en eski canlı âbidesinin kalınlığı yan - yana duran yüz adamın saraca - ğı kadardır. Odununun ağırlığı bin üç yüz ton olarak hesap ediliyor.

— Burnumuz havaya yayılan kokulardan pek az bir kısmını bir milyarda birini hisseder. Bu kuvveti arttırmak için "elektrik burun,, denilen alet icat edil - miştir. Bu aletle daha fazla ya - ni kokunun iki yüz milyonda biri hissedilir. Hattâ cıva buharı gibi kokusuz gazların bile ha - vada mevcut olduğunu duymak kabil olur.

mişti.

İyi kalpli kızcağız ördeği kucağına aldı. Ve gözlerinden nohut tanesi gibi yaşlar dökmeye başladı. Bu sıcak yaşlar onun gözlerini açtı. Mavi gök te renginden verdi. Artık kız o kadar güzel, o kadar güzel olmuştu ki görenler hayran oluyordu. Nihayet seçim günü herkes onu beğendi ve kraliçe yaptı.

Fakat az zaman içinde kız tahtı da, tacı da atarak ormana kaçtı.

— Aman, şu kraliçelik de ne kötü bir san'at imiş. Herkesi esir et, kendin de esir ol. Neme lâzım benim. Yaşamın serbest - lik.

Diyordu.

— İğa çok ehemmi - vet veriliyor.

— Onun gözü önünde sokak - ar süpürülüp temizleniyor.

— Bir takım fena insanlar, büyüciye (!) gidip, onu öldürtmek istediler.

— Büyücü de müthiş bir ze - hir hazırlamaya başladı.

VAKIT

Ankara Caddesi
İstanbul

Moda Salonunda

Beheri yüzden
fazla model ve
patronlu

Mecmualar

60 kuruştur.

Harice beş kuruş
posta ücreti ilâve
edilir.

528880

S. 28880 bu Cape kompleye
aşağıda sağ köşede gösterilen el-
bise lazımdır. Cape ceket gibi
kapanır ve yakası kürkten yapı-
lırsa pek şık olur. 130 santim ge-
nişliğinde 3 metre 80 santim ku-
maş lazımdır.

S 28911

S 28890

S 28889

S 28922

K 28910

K. 28910 Solda gördüğünüz
sade ve zarif yün kumaştan yapılmış
elbise bunun yanında gördüğünüz
bir Cape ile tekemmül eder. Kravat
ve yaka peyaz bikee koyu renk
kadifeden yapılıyor. Bu elbise için
130 santim genişliğinde iki metre
seksen santim kumaş lazımdır.

S. 28922 Bu yeni son bahar
kostümü için mavi renk kumaş ve

kırmızı deri yaka ile kırmızı deri
kopça tavsiye ederiz. Kezallık
kadife de tavsiye olunur. Tekmil
kostüm için 130 santim genişliğinde
2 metre 50 santim kumaş kâ-
fidir.

K. 28889 Bu son bahar ceket
elbiseler iki cins kumaştan tercih
edilmektedirler. Burada sade ve
koyu renkte bir fistanla beige
renkte tek kopçalı ve satranç çiz-

gili ceket yün kumaştan yapılmış-
tır. Fistan için 140 santim geniş-
liğinde bir metre ve ceket için bir
metre 40 santim kumaş lazımdır.

S. 28911 Pek sade ve pek ki-
bar olan bu kostüm koyu renk ku-
maştan kısa kol ile giyilir. Kop-
çalar büyük olmalıdır. Kumaş o-
larak yün ve kürk lazımdır. 130
santim genişliğinde 2 metre 20
santim kumaş kâfidir.

Şehir Tiyatrosunda iki perde

Yazan:
YEKTA RAGİP ÖNEN

Bu sene Tepebaşında ve Fransız tiyatrosunda hangi eserler oynanacak?

Şehir tiyatrosunun iki perdesi, bu sene bir tegrini-
evvel perşembe gecesi açıl-
yor. Bunlardan biri Tepeba-
şındaki dram ve piyes sah-
nesinin, diğeri de Fransız ti-
yatrosunda operetindir.

Geçen sene dram ve operet
aynı sahnede haftanın muay-
yen gecelerinde temsil edil-
mişti. Tasarruf gayesiyle tat-
bik edilen bu şeklin eğlence
yerleri mahdut olan İstanbul-
luları memnun etmediği an-
laşıldığı gibi beynelmilel eser
lere de istenildiği kadar za-
man tahsis edilememiştir. Bu
itibarla bu sene dram ve ope-
ret kısımları evvelki sene ol-
duğu gibi gene ikiye ayrılmış
bulunuyor.

Tepebaşında temsiller her
akşam saat tam 20 de başlı-
yacak, on birde sona erecek-
tir. Operet ise saat 20,30 da
başlayacaktır. Operetin dram-
dan yarım saat geç baş-
lamasının sebebi şudur :
Her iki tiyatrodan da temsiller
başlayınca salona ve localara
kimse alınmamakta, yerini ki-
ralıyan kimse birinci perde
sonuna kadar ayakta holda
beklemektedir.

Tepebaşındaki temsili ka-
ğıranın operete girebilmesi i-
çin operet temsillerine yarım
saat geç başlanması bu nok-
tadan faydalı görülmüştür.

Dram kısmında, tiyatronun
herşeyden evvel bir kültür me-
selesi olduğu ehemmiyetle göz
önüne alınmış, repertuvar bu-
na göre beynelmilel modern ve
klâsik eserlerle dolu olarak
tanzim edilmiştir.

İlk temsil Şekspir'in Makbe-
tidir. Bunu Bay M. Şükrü ter-
cüme etmiştir. Şekspirin bun-
dan başka "Kral Lir,, isimli
eseri vardır. Bunu da Bayan
Seniha Bedri Göknil tercüme
etmiştir.

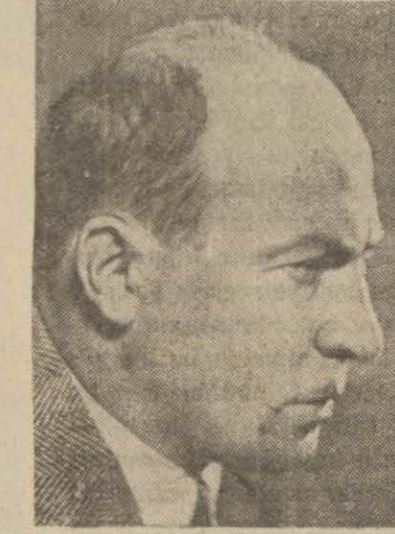
Bunlardan başka Bay Vâlâ
Nurettinin tercüme ettiği ge-
çenlerde ölen meşhur Sovyet
muahhri Maksim Gorkinin
ilk şöretini temin eden "Düş-
künler arasında,, piyesi, Bay
Nurullah Atacın Dostoyevski-
den tercüme ettiği "Aptal,,
dramı Bay Halit Fahri Ozan-
soyun Hanri Brenstayndan
tercüme ettiği "Ümit,, ismin-
deki faciası, M. Kiperin Ro-
men Rolanddan tercüme ettiği
Fransız ihtilâli kebirine ait
"Büyük ihtilâl,, piyesi, Bay
Bedrettin Tuncelin Sen Jorj
Buheliyerden tercüme ettiği
"Bir kadının hayatı,, isimli e-
seri bu sene Şehir tiyatrosu-
nun Tepebaşı sahnesinde tem-
sil edilecektir.

Bu kısımda piyesler her on
beş günde bir değişecektir.

Bundan başka tercüme e-
dilmekte olan eserler de var-
dır.

Operet kısmına gelince,
Fransada "Ta bouche,, isimle
binlerce defa oynanan ve Bay
Ekrem Resit tarafından "Du-
dakların,, isimle türkçeye çev-
rilen eserle operetler başlıya-
caktır. Bundan sonra Gayza
ismindeki Japon opereti, Bay
Ekrem Residin yazıp Bay Cemal
Residin bestelediği "Mas-
kara,, opereti, Bay İ. Galip
Arcanın yazıp Bay Mes'ut Ce-
milin bestelediği "Leylâ - Mec-

★
Üstteki resimler, soldan:
Hâzım, Vasfi Rıza, Neyi-
reneyir... Alttaki resim-
ler: Ertuğrul Muhsin ve
Bedia.
★

Dram kısmında
âzamî fiyat elti,
Operette yüz kuruş
olarak testit
edildi

him bir hizmette bulunmuş-
tur.

Şehir tiyatrosunun dram
kısmında her yer elli kuruşa
indirilmiştir. En arkadaki san-
dalyeler ise kırk kuruştur.
Localar iki liradır. Bir locada
beş kişi oturacağına göre a-
dam başına kırk kuruş düş-
mektedir.

Operette en pahalı yer yüz
kuruştur.

Şehir tiyatrosu geçen se-
ne olduğu gibi bu sene de ço-
cuk temsilleri verecektir. İlk
temsil Bay Afif Obayın yaz-
dığı ve Bay Fehmi Egenin bes-
telediği "Fatmacık,, piyesidir.
Bunu Bay Halit Fahri Ozan-
soyun çocuklar için yazdığı
"Doğan ile Selma,, sı takip e-
decektir. Çocuk temsillerine
kapıdan yedi buçuk kuruşa a-
lınacak çocuk mecmuasile gi-
rilecektir.

Operet kısmı salı, dram kıs-
mı pazartesi geceleri tatildir.
Her iki tarafta da bu geceler-
den maada temsil verilecek-
tir. Temsiller nisan sonuna ka-
dar olmak üzere tam yedi ay
sürecektir.

Bu sene Tepebaşı sahne-
sinde bir de yenilik göreceğiz:

Şimdiye kadar sahneler
perde kapandıktan sonra on,
on beş dakka kadar süren bir
müddet zarfında gürlütlerle
değiştirilirdi. Kapalı perdenin
arkasından keser takırdıları,
taşınan eşyanın gürlütleri i-
şitilirdi. Halkın huzur ve ra-
hatını kaçıran ve hem de ti-
yatrosunun uzun bir zama-
nı asgarî hadde indirmek su-
retile İstanbullulara pek mü-

(Sonu 10 uncu sayfada)

Kan nedir?

Herkes kan verebilir mi?

Avrupa ve Amerikada kimlere kan vermek salâhiyeti verilmiştir?

Kan satıcılâr - Kan istasyonları - Bir iğne 50 Şilin - Viyana'da 350 kan satılması var

Kansızlara kan veren kanlı adamlar her memlekette vardır. Biz de bir Hafız İsmail Hakkınm adı sık sık geçer. Pek çok kişiye kan vermiştir. Başka bir ad, işitilmez. Herhalde birdenbire hatıra gelmiyor. Halbuki, başka memleketlerde adeta bu işle geçinen bir sınıf vardır. Bu kimselerin başka işleri, güçleri yoktur. Değme yığının kârı olmayı kan satmak ticareti için sermayesi bol kimseler, oralarda tek tük değil, hayli fazladır. Tabii umum içerisinde ekseriyet olmayıp, gene akalliyet teşkil etmekle beraber!

Herbert Trüding isimli bir Avusturyalı muharrir, bu hususta şunları yazmıştır:

"Kan, vücutta mevcut olmayınca yaşanılması mümkün olmayı kan has bir usaredir. Bu, bütün canlı mahlûkların vücutlarında bulunmakla, onların yaşamasına yardım ettiği gibi, vücutlarından başka vücutlara intikal etmesile de, ayrıca bir takım canlı mahlûkların yaşamasına yardım eder. Yu-

karıda işaret ettiğimiz kan satıcıların... Avrupa ve Amerika'nın her büyük şehrinde, hastahanelerin ve kaza istasyonlarının emirleri altında bulunan kan satıcıların...

Bu kan satıcılar, kendilerine kan zerki icap eden hastalara kanlarını vermek için, çağırılır çağırılmaz, derhal faaliyete geçmek zaruretindedirler. Eğer rahatsız bulunurlarsa, bu faaliyete geçiş vaziyeti mevzuu bahsolmamakla beraber, başka ahvalde, imtina gösteremezler. Çünkü, bir kere bu yolu tutmuşlar ve hastaları sıhate kavuşturmak, canları tehlikede olanların canlarını kurtarmak bakımından, hesaba katılmışlardır. Artık hem maddî, hem de manevî taahhütlerini yerine getireceklerdir. Üstelik maddî ve - neden böyle olmasın? - manevî, kazanç elde etmek üzere!

Sunu bilhassa kaydedelim, ki her aklıma esen, bu kan satmak işine girişemez. Avrupa ve Amerikada kan satma'a ehil sayılanlar, şu şartları ha-

Doktor bir kan satıcının ehliyetnamesini gözden geçiriyor. Kendi kan grubu ile kan vereceği adamın kan grubu uygun düşüp düşmeyeceğini anlıyacak!

iz bulunmalıdır: 1 - İssiz olmak. 2 - Yaşı kırktan fazla olmamak. 3 - Sıhhati yerinde bulunmak.

Bu şartlar arasında en ehemmiyetlisi, kan satanın, sapaslağlam olmasıdır. Zaten, başka türlü bu iş mümkün olamaz. Aksi takdirde, hem kanı alman, bu ameliyeye dayanamaz, hem kan alan, bu yüzden faydalanacak yerde zarara uğrar. Kanını satan adam, bir kere Vasserman tahlilinde menfi netice ortaya koyacak, başkaca tahlillerde de hep iyi neticelerle temize çıkacaktır. Hülâsa, kanı tertemiz olacak, tahlilde herhangi bir hastalığın izine rastlanılmıyacaktır.

Sıhhatlilik esasları, bir vesika üzerinde tesbit edilmek, usuldendir. Kan ehliyetnamesi denilen bu vesika üzerinde, kan satıcının adı, sanı, adresi yazılı ve fotoğrafı yapışktır. Bunlardan başka, devre devre tekrar eden obligatorik tıbbi muayenelerin neticeleri, muntazam surette kaydedilir. Diğer taraftan, zaman zaman kimlere ne miktarda kan verdiği de bu vesikada işaretlidir.

Hastahanelerde ve kaza istasyonlarında, mevcut kan satıcıların hepsi daima hizmete hazır bulunmak vazifesile mü-

kellef değildirlir. Malûm olduğu üzere, beş kan grubu mevcuttur. Bu itibarla hastahanelerde ve kaza istasyonlarında her kan grupundan nöbetleşe iktiser mümessil hazır bulunmak mecburiyetindedir. Yani top yekûn on mümessil, daima emre hazır!

Kan satıcılar, hastahanelerde ve kaza istasyonlarındaki nöbetleşe bekleme zamanını, nasıl geçirir, can sıkıntılarını nasıl giderirler? Bunlar, kendileri için ayrılmış olan yerde, iskambil oynarlar. Başlıca meşgaleleri, - yahut da eğlenceleri diyelim - iste budur. Ancak, iskambil oynayabilirlerse de, bu oyunu, kumar şekline dökemezler. Talih oyunu, kesenkes yasaktır. Bu memnuiyet hilâfına hareket edenler, kan satıcılar silkinden keskin bir kararla tardedilirler. Bu hususta titizlikle hükümlerine riayet esası gözetilen bu disiplin, kan satıcıların hiç mi hiç omuz silkmeleri lâzım gelen bir şeydir. Zira, dolayısıyla bu sahada faaliyet göstermekten menedilmek, kat'iyyen hoşlarına gitmez. Bunun ucu, keselerine dokunur. Yalnız bu yolda ve hayli çok para kazandıklarına göre de... Tahmin edebilirsiniz!.

(Sona 10 uncu sayfada)

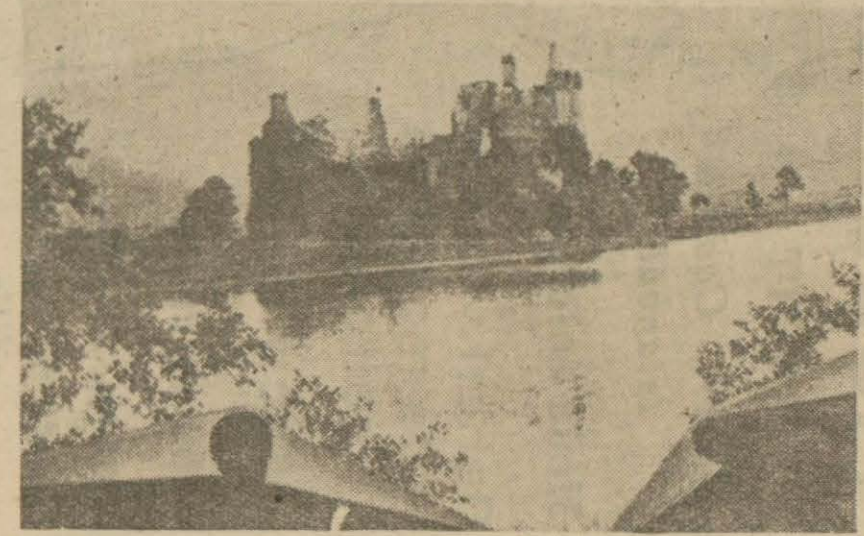
Hayaletler gozuken şatolar

Eğer hurafeye inanıyorsanız!.. Macbeth'in ruhunu Cawdor şatosunda bulacaksınız

İskoçyada bir çok tarihi şatolar vardır. Bugün bunların kıymeti yalnız eski mimariyi göstermek, itibarile değil, tarihi bir müze halinde olmalarıyla fazladır.

Fakat, her şeyin eksantrigini seven İngilizler bu şatolara hayali bir kıymet verirler ve oralarda eskiden yaşayanların ruhunu gelir, dolaşır diye düşünürler. Hattâ, eski kralların hayallerini görmek için, geceleri gidip bu şatolarda uyuyanlar vardır...

Şüphesiz ki, aklılarında bu fikir olduğu için, pek tabii olarak, rüyalarında o bekledikleri kralı da görürler, fakat, huralara fazla itikat eden İngilizler bunları hakikaten karşuları -

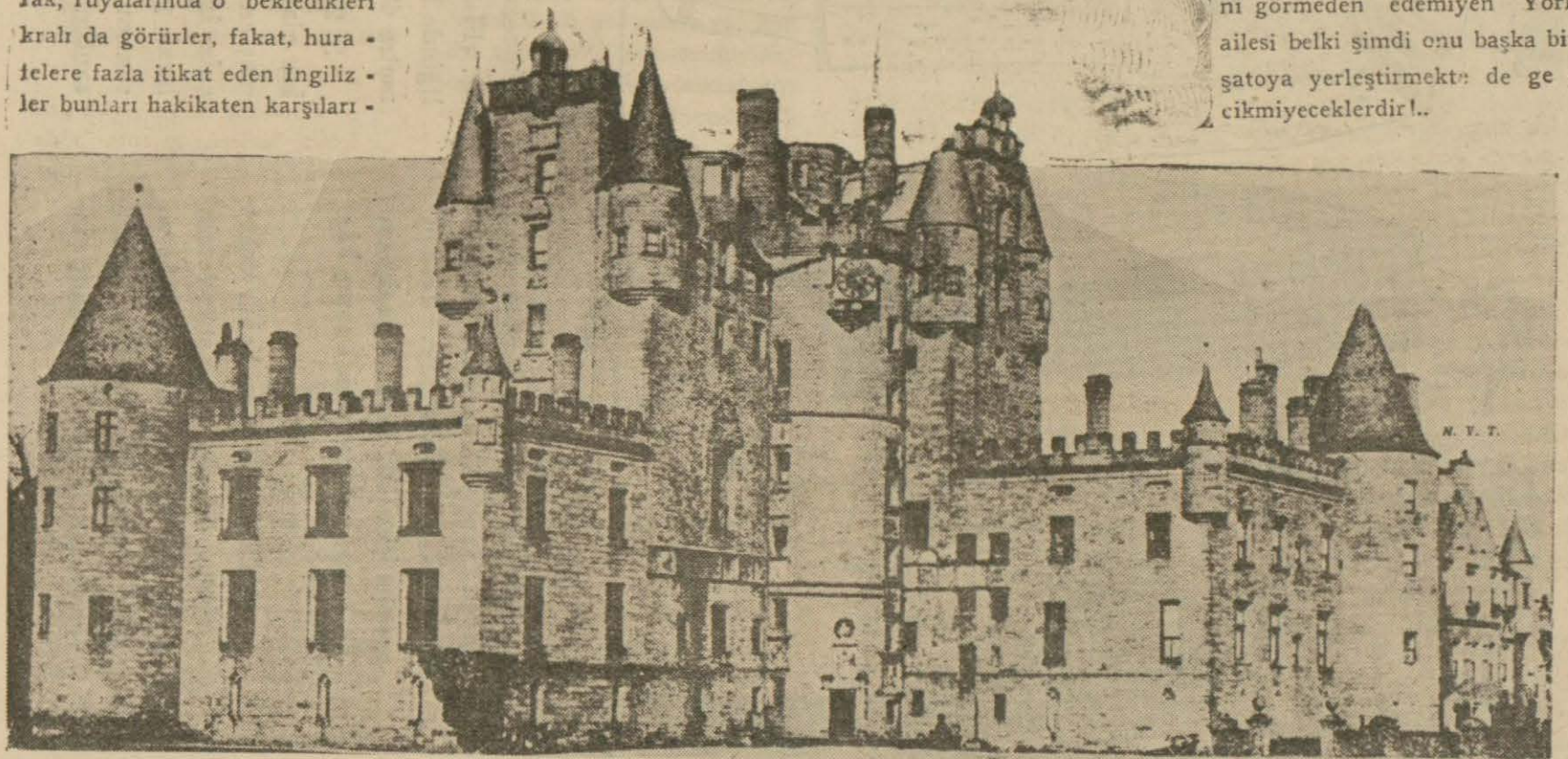

İskoçyalı asilzadeler niçin bir hayalet icat elmeğe mecburdur

na çıkan kralların hayalleri zannediyorlar; o da başka.

"Hayaletli" şatolardan en meşhuru Cawdor şatosudur. Burada Macbeth Duncan'ı öldürmüştür.... Bu şatoda, Mac-

beth ve Duncan'ı görmek için kalanlar, geceleyin şatonun dehşetlerinde silâhların şakırtısını duyduklarını söylemektedirler. İçlerinde Macbeth'i görenler de vardır.

Küçük fıkralar :

Sahici Mike Mavz

Bizim Mike fare, Almanların Mike mavz dedikleri şu hareketli resimlerde gördüğünüz sizi çok eğlendiren fare yok mu? Meğer onun bu ismi - ni taşıyan bir adam varmış. Bun-

dan bir ay kadar önce Newyork mahkemesine bir adam getirilir, hâkim sorguya başlar:

— Adım, soyadım, babamın adı...

— Mike Mavz!

— Lâkabımı sormuyorum.

— Hayır, Bay hâkim, bu benim asıl adımdır. O resimleri yapan Walt Disney daha doğmadan önce babamın adı "Mavz" idi. Ben doğduğum zaman "Mike" adını koydular.

Bunu sicillerde bulabilirsiniz. Türkçe dersi idi. Öğretmen Gündüzi kaldırdı:

— İçmek fiilinden şahudî maziyi söyle!

— İçtim...

— Hali söyle!

— İçiyorum...

— Nakli mazi!

— İçmişim...

— İstikbal!

— Bay öğretmen miden şişti, artık fazlasını içmem.

Geçenlerde İngiliz gazetelerinde şöyle bir serlevha görül - müştü:

"Bir hayalet yandı!

"York düşesinin dedesi,, Sommerset House'daki yangında, bina ile beraber kül olmuş - tur..."

Bu kadar garip bir başlık karşısında hayret etmemek kabîl değil. Çünkü, bunun alay olsun diye yazıldığı belli olmakla beraber, bu alayın niçin yapıldığı merak olunur.

Bunun sebebi de şudur:

Sommerset House öteden - beri York ailesininidir. Prensesin dedesi bundan senelerce evvel ölmüştür.

Fakat, şatoya her zaman hayalinin geldiği söyleniyordu.

Şatonun yanması ile artık ne hayalet insanları meşgul edecek, ne de insanlar göreceğiz diye onu rahatsız edeceklerdi. Bu suretle, hayalet ortadan kalkmış bulunuyordu...

Fakat, dedelerinin hayaleti - ni görmeden edemeyen York ailesi belki şimdi onu başka bir şatoya yerleştirmekte de - cikmiyeceklerdir!..

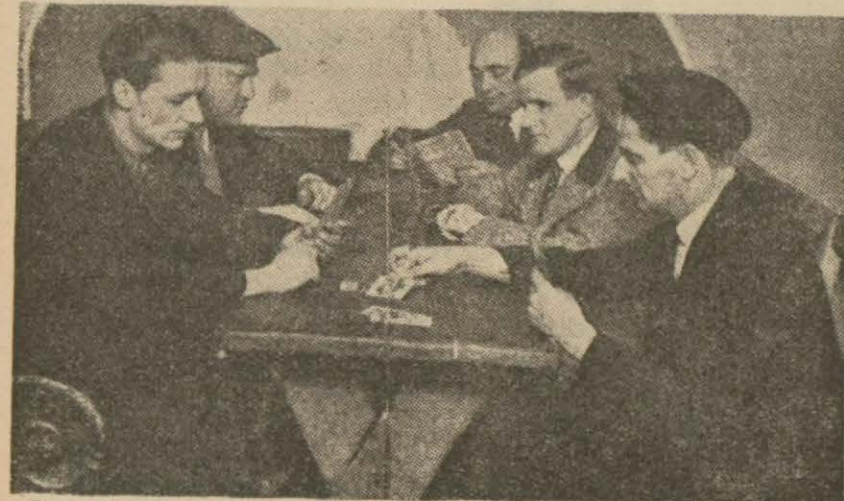
Kardeşinin cebi

Bay öğretmen coğrafya dersinde Akaya sordu:

— Bana öyle bir yer söyleyeceksin ki orada mermer, demir, tebeşir, bakır, kurşun, arduvaz ile her türlü meyvalar bulunsun.

Aka düşünmeden cevap verdi:

— Kardeşimin cebi!

Çağırılmağa hazır bekleyen kan satıcıları ismakbil oynuyorka vakit geçiriyorlar!

Dönen yazılar:

Arkadaşımız Sırrı için ...

(3 üncüden devam)

tan sonra gazetenin içinde çalışmaya başlayan Sırrıya tesadüf ettikçe ayak üzeri bir iki dakika görüşür uzun müddet beraber çalışmış bir meslektaş olmasına rağmen onu söyletme için söz arardım. Babıali dedikodusunun ne olduğunu bilmiyen başkasına ait işlerle alâkadar olmıyan bu arkadaş bütün sessizlik ve sükûnetine rağmen manalı ve süzgün bakışlarıyla derin bir ihata sahibi idi. Bilhassa istihbarat işlerin de çalıştığı zaman az fakat öz sorar, muhabatını söyletmenin yolunu bilir ve mükemmel yazardı.

Sırrıyı kaybetmekle yalnız bir meslektaş değil aynı zamanda çok iyi bir insanı da kaybetmiş oluyoruz çok müteessirim.

Fuat Duyar

Üç sene evvel yağmurlu bir gecede genç kardeşim hayata gözlerini kapamış, aile yuvamızdaki âhenk bu ölümlle bozulmuştu.

Bu ölümün unutulmaz acı ve ızdırabını çeşkerken ikinci bir felâket çalışma yuvamın üzerine öktü.

On dört senedir arkadaşlık ettiğim ve arkadaşlığımıza pek büyük bir kıymet verdiğim Sırrıyı kaybetmekle duyduğum acıyı anlatabilseydim ne

tum: Benden küçüklerin üzerinde tahakküm etmek arzusu besliyordum. Sen küçükken sana karşı duyduğum sevgi buna mani olmuştu. Fakat bugün bir genç kız ve bir genç adam olarak ikinci bir arada karşılaşma çıkınca, bu arzuma yenildim.

Bugün biraz rahat etmiş bulunuyorum. Artık hiç korkmaym. Sizin evlenmenizi ben herkesten fazla istiyordum. "Fakat şimdiye kadar bunu belli etmedim, değil mi?"

Kamilla ile aynı zamanda cevap verdik:

— Hiç!

— O halde oyunumda muvaffak oldum.

olurdu? Kardeşimin hatırasını unutmak için matbaaya kendimi attığım zamanlar onun bana karşı daima mütebessim bulunan çehresini gördüğümde teselli bulur, sohbet eder, acımı unutturdum.

Şimdi çalışma yuvamın sadeti de kaçtı. Onu benim kadar yeni arkadaşlarımız da seviyordu. Zaten Sırrıyı kim sevmezdi ki... On dört senedir hiç bir kimsenin gönülünü kırdığını hatırlamadığım Sırrı kibir, gurur, başkasını beğenmemek gibi kötü ahlakların hiç birile malûl değildi. Dedikodu sevmeyiz, boş vakit boldukça şiir yazar, kitap okur, mezun olduğu gece de tiyatroya, sine-maya giderdi. Pazar günleri ni de ekseriya spor müsabakalarına gitmekle geçirirdi.

Ailesine çok bağlı idi. Onların üzerine titrer, sıhhatlerine görülmemiş derecede alâka gösterir, gezmelerine ekseriya onları da terfîk ederdi... Babası bir ay evvel hastalanmıştı. Günlerce bundan kimseye bahsetmedi. Yüzündeki durgunluktan bir derdi olduğunu anlattığımız ve sorduğumuz zaman üzüntüsünden bahsetti. Babası iyileştikten sonra ne kadar mes'ut ve ne kadar bah-tiyardı?

Zavallı baba ve zavallı ane! Siz oğlunuzun, ben candan arkadaşımın ölümüyle tutuş-tuk. Ynariyoruz ve yanacağız.

Yekta Ragıp Önen

Şehir tiyatrosunda iki perde

(5 inci sayfadın devam)

nımı alan bu sahne değiştirme işinin kolay bir hale sokulmasına karar verilmiş, tetkikat yapılmış, neticede Tepebaşı sahnesi biraz geriye doğru genişletilerek müdevver bir zemin yapılmıştır.

Dişli bir mihver üzerinde bulunan bu müdevver zeminin üstüne dört sahne kurulabilmektedir. Buna göre sahneler evvelden hazırlanacak ve perde kapanmadan, bir elektrik düğmesine temasta sahne se-yircilerin gözü önünde bir dakikada değişecektir.

Bu sahnenin makine aksamları Almanyadan getirilmiştir.

Şehir tiyatrosu bundan başka Amerikadan üç tane de kuvvetli sahne projektörü getirmiş, Tepebaşındaki tiyatronun içi yeni baştan fevkalâde bir surette boyanmıştır.

Salona giren koridorun sol tarafındaki duvarda da ölen sanatkarlar için yerler hazırlanmıştır. Buralara kaybettiğimiz sanatkarların resimleri asılacaktır.

Şehir tiyatrosunun halka hizmet için bu kadar mühim fedakârlıklarını şükranla yadederken şu noktaya temas etmeden yazıma son veremiyecğim.

Beynelmîl eserler, tiyatro fiatlarında tenzilât, halkın tiyatroya rağbetini temin edecek çarelerdir. Fakat tiyatro paydosundan sonra şehrin bilâistisna her tarafına vapur tramvay ve otobüs işletmek, tiyatro sandalyelerinin boş kalmasını temin edecek çarelerin en mühimlerinden biridir.

Haliç şirketi son vapurunu köprüden saat dokuzda, Şirketi Hayriye ve Akay - haftanın bir gecesi müstesna - son vapurlarını saat onda kaldırdıkça, tramvay şirketi paydostan sonra kapıda ancak üç araba - o da Fatihe - bulundurdukça tiyatrodan bütün İstanbulluların istifade edeceklerini ümit etmek bir hayaldir. Sayın valimiz ve belediye reisimiz Bay Muhittin Üstündağdan bu hususta da müsbet bir karar bekliyoruz.

Kan nedir?

(6 ncı sayfadın devam)

Kan satıcılar, bir iğne transfusionuna mukabil, 50 şilin alırlar. Kan verişte, eğer verid açılması icap ederse, bunun için daha 20 şilin ziyade ücret ödenir. Kan satıcılar, aşağı yukarı 6 haftada bir kan transfusionuna tabi tutulabilirler. Boşaltılan veridlerin tekrar dolması için, aradan bu kadar zaman geçmesi lâzımdır. Ve bir kan satıcıdan, hepsi, nihayet 20 defa kan alınmağa müsaade edilir. Bundan ziyadesine izin yoktur. Bundan ziyadesine, en mukavim bünye bile mukavemet gösteremeyeceği noktadan! Vücut usaresinin alınması, 20 rakkamile hudutlanmıştır. Bu arada şunu da kaydedelim, ki bazı kan satıcılar, daha ilk transfusionda baygın düşerler. Böyle bir transfusionda 500—600 santimetre mik'arı

Küçük Bilgiler

— Çin asıladelerine (Mandaren) denir. Halbuki Çinliler bu kelimeyi bilmezler. Zannedildiğine göre vaktile Çine gitmiş olan Avrupalılar "hüküm etmek", manasına gelen porte - kizce (mandar) kelimelerinden bu sözü çıkarmışlardır.

— Yapılan bir hesaba göre bir serçenin bütün yavruları ya şamış olsaydı. On yıl içinde iki yüz yetmiş beş milyonu bulacaklardı.

— Amerikada Riyo dö Janeyrodaki elmas madenlerinde çalışan amelenin bu kıymetli taştan çalmaları için çok sıkı araştırmalar yapılır. Fakat ne de olsa yerliler yine bir yolunu bulup az çok bir şeyler aşırıyorlar. En son yapılan araştırmada yerli amelenin ellerine geçirdikleri elmaslardan bazısını yuttukları ve bu suretle kaçır-dıkları anlaşılmıştır. Nitekim bir amelenin midesine röntgen ışığı bakılınca yüz yirmi beş bin frank kıymetinde elmas görülmüştür.

— İngilterede Eseks kontluğunda gövdesi kocaman bir "8" gösteren bir ağaç vardır.

— Hıçkırığımızı durdurmak için sirkeye batırılmış bir parça şeker yeyiniz.

—Fransada bir kadın bir gece içinde binlerce insanın öldürülmesini emretmişti. Bu kadın dokuzuncu Şarlot annesi Kate-rin dö Medici idi. O gece de Sen Bartelmi diye meşhurdur. Çünkü bu isimdeki bir yortunun gecesiydi.

kanın gittiğini bir düşününüz!

Viyanadaki daimi kan satıcıların sayısı, 350 dir. Bunların mecmuu, senede topluca 1000 defa kan vermeğe çağırılırlar. Gece, gündüz emre hazır duran bu kan satıcıların, herhangi bir zamanda bir hastaya kan vermelerinin, onların hayatını kurtarmağa yaradığını tasavvur edecek olursanız, gördükleri hizmetin ehemmiyeti hakkında sarih bir fikir edinebilirsiniz. Kan satıcılar, şimdi sadece birer ticaret adamı mahiyetinde görülmüyor. Ver kanını, al paranı! Halbuki, eskiden vaziyet başka türlüydü. Eski zamanlarda kan verenler, birer kahraman gibi hürmetle karşılanıyor, sadece bol bol ihsanlar almakla kalmıyorlar, şerefli birer insan gibi takdir ediliyorlardı!..

Herbert Trüdang

Maden suyu ve sütçü dükkânları sıhhatimize yardım ediyor

Bugünkü giyiniş tarzımızdan da fayda görüyoruz

Yeni yetişmiş delikanlıların ve genç kızların yanakları kıpkırmızı olmasa da, her halde diğ bir bünyeleri var. Başları yukarıda, hareketleri çevik ve sesleri dik ve neş'eli insanlar...

Ben diyorum ki bu, nisbeten rahat seneler geçirmekte olmamızın neticesi ise de, her halde geçmiş zamanlara kıyasla daha iyi beslenmek imkânlarının daha kolayca ve ucuza bulunabilmesindendir.

Bu devirde, hattâ modanın tesirile açık havadan ve güneşten istifade etmenin verdiği faydaları sonraya bırakalım. Adım başında açılmış olan ayak lokantaları ve bilhassa modern sütçü dükkânları bu seneler içinde boy veren gençlerin, hattâ büyüklerin başlıca sıhhat membardır.

Hepiniz hatırlarsınız ki süt, ve ona benzer gıda maddeleri harp senelerini bırakınız, ondan sonraki yıllar içinde de bir müd

det adeta lüks yiyecekler aramındaydı.

Sabahleyin süt, tereyağı, reğel ile kahvaltı ettiğini söyleyen adam aşağı yukarı bir kalandorluk taslar, yahut yüzünün parlaklığıyla karşısındakine öyle görünürdü. Halbuki şimdi görüyorum; ufak kısa pantolonlu yavrulardan tutunuz da, gevşek yakalı, delikanlılar ve kır saçlı zamane çocuklarına kadar muayyen saatlerde bir soğuk sütçü tezgâhının önünde kocaman bir bardakla midelerine lıkr lıkr en besleyici gıdalardan birini indiriyorlar.

Ve bu, bir çok kimseler tarafından yapıyor. Kolay olduk tan başka keseye elverişli de...

Sonra bu dükkânların içeri-sini öyle yapmışlar ki, girdiğiniz zaman eski Bulgar sütçülerinin an'anesine göre tıkayıcı bir hava çuha gibi burnunuza kapamıyor. Her yanda sizi kendine çeken bir zarafet var.

Gevşekliğe sevkedilmiyor - sunuz. Bir daha gelmek istiyorsunuz ve geldiğiniz zaman işiniz azamî bir sür'atle bitiriliyor...

Gelelim bu neviden olup da, yine bu nesil insanların sıhhatine yarıyacak bir diğer umumi yere: Maden suyu içecek yerleri... Gayet iyi bilirsiniz ki, maden suları da lüks içecekler arasındaydı. Şimdi bazı ecnebi maden suları nasıl yüksek fiyatlarla satılıyorsa, bizimkiler de aşağı yukarı öyleydi. Fakat satışını artırınca fiyatını enlikunu düşürdüler. Ve fiyatını düşürmek suretile satış arttırmağa başladılar. Neticede şüphesiz, mide için türlü şifaları olduğu tekrar tekrar söylenen maden sularına bir çok kimseler kolayca erişebilmek fırsatı bulmuş oluyor. Elbette ki bedenleri bundan da bir fayda görmektedir.

Keşke bedene nafi olan daha bir çok şeyleri — hem tıbbî tavsiyelerle — halkın geçeceği yollara yayıverseler... Bedava değil... Fakat neslin hayatında, sağlığında büyük bir inkılâp yapacak ve onlar arasında o gıdalı nesneyi tamim ettirebilecek bir ucuz fiyatla satınlar.

Gelelim bugünkü insanların sıhhatlerinin eskilere nisbetle

daha doğru gidebilmesinin bir başka tesirine :

Bu satırları okuyan kadın ve erkekler, nasıl giyinmekte olduğunuzu bir düşündünüz mü? Siz erkekler, şapka giymiyorsunuz, sıkı ve kapalı yakalarla dolamıyorsunuz, kollarınız bazan fistanlı bir kadının gibi açık oluyor. Bazan kısa pantolon da giymiyorsunuz. Şemsiyeye gülüyorsunuz.

Böylece hayatın en ulu membar olan güneşle başbaşa mız.

Ya siz kadımlar, genç kızlar! Serserpe giyinmekten yana erkeklerden kalır yeriniz yok. Üstelik çorap da giymiyorsunuz. Açık hava ve bir çoklarımızın türlü oyunlarla idman yapıyor, yüzmek... Yine sizi o hayat pınarının başından ayırmıyor,

Evet. Yeni yetişmiş delikanlıların ve genç kızların yanakları elma gibi kıpkırmızı olmasa da her halde eskilere nisbetle diğ bir bünyeleri var. Başları yukarıda hareketleri çevik ve sesleri şakrak insanlar.

Bunların bugünkü serpilişlerinde — kâmil değilse de — pratikleşmiş olan hayatın her halde tesiri vardır.. Şimdi kazancımızı arttırmağa çalışalım. Ve bir yandan yaptığımızı ö bir yandan bozmayalım.

H. M.

S. 7 KURUNun İLAVESİ

Oyununda muvaffak olan kadın

Kamilla'nın annesi çocukluk arkadaşındır. Beraber büyümüş ve mektepte beraber okumuştuk. O evlenmiş, anne olmuş, ben bu saadetten mahrum kalmıştım. Fakat küçük Kamilla adeta ikimizin müşterek kızı idi. Ben kendi kızım gibi severdim, kendi kızım gibi bakardım. Kamilla güzel bir kızdı. Kumrallarda ender bulunan siyah gözleri vardı.

Seneler geçti. Ben onun kadar çabuk değişen bir çocuk görmedim: Her sene yedi sekiz santim büyüyor, serpiliyordu. Küçükken kısa boylu, zayıf bir çocuk olan Kamilla on dört yaşında uzun boylu, iri kemikli bir genç kız olmuştu.

Kamilla liseyi bitirdi, üniversiteye gidiyordu. Artık on sekizine gelmiş, yetmiş bir kız olmuştu. Bununla beraber henüz kalbinde bir aşk uyanmamış gibiydi. Çünkü, kendisiyle bu mevzu üzerinde bir arkadaş gibi konuşurken bana hiç bir sır açtığını veya böyle bir şeyi anlatmak istediğini görmemiştim.

Fakat, nihayet bir gün ağzından bir erkek isminin çıktığını duydum. Fullerin çok iyi kalpli, meziyetli, çalışkan, bütün manasile mükemmel bir erkek olduğunu söylüyordu.

Kamilla, Fullerden biraz sonra Riçard Fuller diyerek bahsetmeğe başladı. Daha sonra da yalnız Riçard diyordu.

Aralarında daha fazla bir yakınlık teessüs etmiş demekti. Her gün anlattıkları da bunu gösteriyordu.

Fuller de bir üniversite talebesiydi. Kimsesi yoktu. Yalnız, başka bir şehirde amcası vardı.

Son derece seviştikleri belli idi. Fakat bir gün Kamilla Fulleri evlenmek istediğini söylediği zaman hayret ettim: Ben onların aşkını bir çocuk aşkı sayıyordum. Evlenecekleri al-lama hiç gelmiyordu. Gelemezdi de, çünkü ikisi de henüz tahsil hayatında idiler.

Kamilla bir gün bana Fulleri tanıttı. Kibar tavırlı, zeki bir çocuktu bu. Yalnız, pek fakir bir şekilde giyinmişti.

* * *
Bir iki gün sonra Kamilla

bana Fulleri konuştuklarını anlattı:

— Evlenelim, dedim.

— Nasıl evleniriz? Dedi. Ben henüz kâfi miktarda para kazanmıyorum. Bir iki yerde verdiğim derslerle elime geçen para henüz otuz lira kadar bir şey.

— Yetişir, dedim. Ben de çalışırım.

— İstikbalini sana lâıyk olmayan bir hayata bağlamak istemem, dedi.

Ben ısrar ettim:

— Hayır, evleneceğiz, dedim.

Sesini çıkarmadı. Beni sevdiğine, benimle evlenmek istediğine eminim. Fakat, dediği gibi, secaret edemiyor. Ona bu cesareti ben vereceğim.

Ertesi gün Kamilla, neşe içinde, yanıma geldi:

— Biliyor musun, ne oldu? Dedi.

— Ne oldu?

— Kavga ettik!

— Kavga mı?

— Evet; sonra barıştık ve ikimiz birden karar verdik: Evleniyoruz!

Kamilla sevincinden yerinde duramıyordu.

"Gençlik!.. diye düşünüyor, bir yandan bu kızın o temiz heyecanını takdir ediyor, bir yandan da endişe duyuyordum.

Evleneceklerdi! Bu onlar için bir saadet mi olacaktı, yoksa felâket mi? Bilmiyordum.

— Annene söyledin mi? dedim.

— Bu sabah söyledim.

— Ne dedi?

— Evvelâ güldü... Sonra "o ahmakla evlenecek değilsin!.. dedi. Sesimi çıkarmadım. Fakat anneme kızıyorum, doğrusu... Anlamıyor... Ne beni anlıyor, ne Fulleri.

* * *

Kamilla haklı idi. Bu hususta annesi Viktorya ile konuşmak istedim.

Viktorya o gün çok neşeli idi. Esasen onu hiç bir zaman asık çehre ile görmemiştim. Yalnız, kocası öldüğü zaman biraz matem tutmuştu. Sonra yine bir genç kız gibi gülüp söylemesine devam etmişti.

Sözü Kamilla'nın bahsine getirdiğim zaman:

— Aman bırak şu çocuk-

Bir Genç Kızın

.. aşkı ..

Bir ingiliz hikâyesi

Çeviren: V. G.

ları! Dedi ve söylediklerimi dinlemek istemedi.

Hakikaten, Viktorya kızının aşkını alaya alıyor, işi hiç ciddi görmüyordu. "Çocuk aşkı, çocuk işi.. diyip duruyordu. Halbuki, ben Kamilla ile Fullerin birbirlerini anlaşıp sevdiklerini biliyordum. Fakat Viktoryaya işi anlatmanın imkânı yoktu.

Bununla beraber, günler geçtikçe kızın aşkını anıya-çağına ve benim de bunda biraz muvaffak olacağıma emin idim.

Lâkin, bir gün hiç beklemediğimiz bir hâdise oldu:

Viktoryanın evine gelip giden bir genç vardı. Albert ismindeki bu delikanlı bir müddet evvel Kamilla ile alâkadar oluyordu. Fakat ondan yüz görmediği için, kurlarını bırakmış, fakat yine eve sık sık gelmekte devam etmişti. Daha doğrusu, Viktorya ile olan dostlukları onun eve gelip gitmesinde en büyük âmıldı.

Bir gün Viktoryaya gittiğim zaman onu yalnız buldum. Halbuki benim geleceğimi Kamilla da biliyordu.

Sordum. Annesi:

— Albertle bir yere gittiler dedi.

Yanıldığını zannettim:

— Fulleri mi, dedim?

— Hayır, dedi. Bizim Al-

bertle, haberin yok mu? Kamilla'yı onunla evlendiriyorum.

Bu "bizim Albert.. ve "evlendiriyorum.. sözlerinin üzerinde fazlaca durmuştu.

Hayret ettim:

— Fuller ne oldu?

— Birak canım o çocuğu...

Tam bu sırada kapı vuruldu, içeri Fuller girdi. Belki bizim son konuştuğumuz sözleri duymuştu.

Bizi selâmladıktan sonra o-dada gözlerini gezdirdi: Kamilla'yı aradığı belli idi.

Nihayet sordu:

— Kamilla nerede?

Viktorya ne cevap verecek diye bekliyordum. O, hiç tereddüt etmeden:

— Albertle gezmeğe gittiler, dedi.

Çocuk birdenbire durakladı. Sonra:

— Nereye? Dedi.

— Kimbilir nereye. Otobüse bindiler, belki Esseke'ye gitmişlerdir.

— Nereye gittiklerini iyice bilmeliyim.

— Ne münasebet! Annesi olduğum halde ben bile sormadım. O yaşta genç kızları biraz serbest bırakmalı. Esasen, sizinle evlenecek olsa bile evde kapamanıza ne o tahammül edebilir, ne ben...

Viktoryanın bu sözleri beni de, Fulleri de hayrette bırakmıştı. Bunları mahsus söylediği ve kavga etmek istediği belli idi.

Fuller durmadı, kapıyı çekti gitti.

Viktorya bir kahkaha attı:

— Zavallı çocuk! dedi.

— Fena yaptın, dedim.

— Hayır, dedi. Seni bilmezsin, benim bir düşündüğüm var.

Sormadım. Çünkü, ne yapmak istediğini biliyordum: Kızını Fullerden ayırmak ve Albert'e vermek.

Viktorya, yine bahsi değiştirdi ve çok beğendiğini söylediği bir romanı bana okumağa başladı.

Roman hakikaten güzeldi. Saatler geçti, biz roman okumakta devam ediyorduk.

Öğle oldu. Kamilla geldi.

— Ne çabuk döndünüz, dedim. Bari iyi eğlendin mi?

— Yoo! dedi. Eğlenmeğe

gitmedim ki zaten. Annemin hatırım kırmamak için kabul etmişim. Öyle soğuk bir adam ki! Ben hiç lâkırdı etmedim. O boyuna konuştu...

Viktoryanın bu sözlerinden annesinin canı çok sıkılmıştı.

— Kamilla! dedi.

Kamilla annesine döndü. Ne söyleyecek diye bekliyordu. Bu sırada kapı vuruldu. İçeri Fullerin girdiğini gördük.

Bize hiç bakmadı, doğru Kamilla'ya ilerledi.

— Neredeydin?

Kamilla gülüyordu.

— Asıl ben sana sorayım: Sen neredeydin?

— Ben burada seni aradım, yoktun. Esseke gitti, dediler. Oraya gittim, aradım.

— Esseke mi gittin?

— Evet. Bulamadım, tekrar buraya geldim.

— Canım sıkılmış, Riçard. Belki haklısın... Fakat...

Kamilla söyleyecek bir şey bulamıyordu. Annesine baktı. Viktorya elindeki romana dalmış görünüyordu.

Birdenbire Fullerin önüne geldiğini ve "allaha ısmarladık.. dediğini işittim.

Gidiyordu. Kamilla arkasından koştu, dışarı çıktı.

— Viktoryaya baktım. O da, elindeki romanı bıraktı, bana baktı.

— Darıldı, Fuller, dedim.

Omuzlarını silkti:

— Darılırsın! Dedi.

Baktım, ne söylesem yine kâr etmiyecekti. Ben de odadan çıktım. Aşağıda Kamilla'ya rast geleceğimi sanıyordum. Yoktu. O da mı Fulleri çıkıp gitmişti?

* * *

Ertesi sabah erkenden Kamilla geldi. Benzi sapsarıydı. Gözleri uykusuzluktan kızarmıştı.

— Ne haber? Dedim.

— Aman sus, dedi. Başıma gelmedik kalmadı.

Sonra, kanapenin üzerine çökerek:

— Evvelâ, dedi, bir ricam var: Anneme "Kamilla bu geceyi bende geçirdi.. diyeceksin.

— Olur, dedim. Fakat neden icap etti bu?

— Anlatayım. Annem Fullerin fena halde canını sıkmış galiba. Beni bile gözül görmüyordu. Odadan hiddetle çıktığı zaman hemen arkasından koştum. Evden beraber çıktık. Başbaşa kalıp konuşmamız lâzımdır. Otobüse bindik. Bu sefer onunla Esseke gittik. Orada geniş gövdeli ağaçların altında uzandık. Önce o bana annemin söylediklerini anlattı. Benim yalnız kendisini sevdiğimi söyleyerek teselli ettim. Zavallı çocuk! Bir iki sözle müteessir olmuştu. Bir iki sözle de bütün neşesini tekrar buldu.

Sonra, birbirimize masal gibi tatlı şeyler anlatarak vakit geçirdik. Sonra yattık, biraz uyuduk...

Ben gözlerimi açtığım zaman hava biraz kararmıştı. Riçard hâlâ uyuyordu. Gecelerini uykusuz geçirdiğini bilirdim. Biraz rahat bulduğu ve içine huzur dolduğu zaman uyu-mağa cesaret bulmuştu.

Uyandırdım. Kalktık. Gidi-yorduk. Çantamı aradım. Bulamadım. Biz uyurken birisi görmüş, almış olacaktı. İşin felâketi, dönüş biletlerimiz de çantamda idi.

Bu vaziyet üzerine Riçardın benzi kül gibi oldu: Cebinde bilet alacak parası olmadığını, sıkı sıkıya söyledi. Geceyi oradaki bir kır kahvesinde geçirdik. Sabahleyin şafak söker sökmeye yola çıktık. Yürüye yürüye buraya geldik...

* * *

Bu traji - komedinin sonu hiç birimizin beklemediği şekilde bitti:

Viktorya, o gece kızının eve gelmesinden büyük bir endişeye düşmüştü. Kamilladan biraz sonra koşu koşu bana geldi. Kızını orada bulunca hemen sarıldı, kucakladı:

— Affet beni, Kamilla, dedi. Seni de, sevgilini de belki çok üzdüm. Fakat yaptıklarım hep şakaydı. İçimde, eskidenberi gizli kalan bir hissin esiri olmuş-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)